

**Diputació
Barcelona**
xarxa de municipis

Flor de Maig

Centre per a la Participació Ciutadana

Guia de debat: desenvolupant el Reglament Municipal de Participació Ciutadana

[aprovat al Ple de la Diputació de Barcelona del 30/09/04]

Índex

- PRESENTACIÓ.....pg. 3
- INTRODUCCIÓ.....pg. 4
- DESENVOLUPANT EL REGLAMENT DE PARTICIPACIÓ.....pg. 7
- MODEL DE REGLAMENT MUNICIPAL
DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA.....pg. 12
- ANNEX LEGISLATIU.....PG. 28

▪ Presentació

Us presentem una guia per al debat i l'elaboració de les normes reguladores de l'àmbit de la participació ciutadana en els municipis, amb l'objectiu general d'oferir un nou recurs que faciliti el desenvolupament formal del dret a la participació.

Els antecedents d'aquesta publicació es situen al mes de març de 2004, quan la Secretaria i el Centre per a la Participació Ciutadana de la Diputació de Barcelona van promoure la creació d'una comissió tècnica especialitzada per analitzar el marc legal de la participació ciutadana en l'àmbit local. Així, els treballs d'aquesta comissió s'han centrat en l'elaboració d'un model de reglament municipal de participació que es presenta estructurat en quatre capítols, trenta cinc articles i un annex legislatiu amb més de vint disposicions legals dels àmbits europeu, estatal i autonòmic -, i que s'ha d'entendre com una orientació que, en funció de les característiques de cada municipi, requerirà la seva adaptació i definició mitjançant un procés participatiu específic amb els agents claus del territori: equip de govern municipal, grups polítics del consistori, equip tècnic municipal, entitats ciutadanes i ciutadania en general.

Vull agrair i felicitar molt sincerament el treball realitzat per totes les persones que han participat en l'elaboració d'aquest model de reglament, membres de la comissió tècnica i participants dels grups de contrast, i especialment per haver contribuït a elaborar una guia entenedora i flexible per adaptar-nos als nous reptes normatius que l'evolució de les dinàmiques i dels processos participatius estan generant en els nostres pobles i ciutats.

Carme García Lores
Diputada de Participació Ciutadana
Presidenta de l'Organisme Autònom Flor de Maig

▪ Introducció

En el darrers anys hem viscut un avanç significatiu en el desenvolupament de les polítiques públiques locals de l'àmbit de la participació ciutadana. Les diferents experiències que s'han anat impulsant, amb especial rellevància en diferents municipis de la província de Barcelona, també han comportat l'elaboració de normatives específiques -reglaments de participació ciutadana- que han impulsat i emmarcat aquesta expansió de les polítiques de participació.

D'altra banda, cal esmentar la Llei 57/2003, de 16 de desembre, de mesures per a la modernització del govern local, que planteja algunes novetats en matèria de participació ciutadana, entre les quals destaca l'obligatorietat per a tots els municipis, sense cap distinció, de tenir un reglament específic de participació. Aquesta Llei té la seva font d'inspiració en la Recomanació del Comitè de Ministres núm. 19 (2001) del Consell d'Europa, sobre la participació dels ciutadans i ciutadanes en la vida pública a nivell local.

Així mateix, cal contemplar les implicacions que la Carta Europea de salvaguarda dels Drets Humans a la ciutat genera en els municipis adherits a la mateixa. Actualment, més d'un centenar d'ajuntaments de la província de Barcelona han formalitzat la seva adhesió a la Xarxa de Pobles i Ciutats pels Drets Humans, impulsada des de la Diputació de Barcelona, i a l'esmentada Carta Europea, la qual esdevé un compromís ferm dels municipis que també pot ser reflectit dins de l'ordenament local.

Per últim, el 27 de febrer de 2004, la Diputació de Barcelona, conjuntament amb el Col·legi de Secretaris, Interventors i Tresorers de Barcelona i l'Institut de Drets Humans de Catalunya, van organitzar unes jornades de treball sota el títol "La participació ciutadana, els drets humans i l'ordenament local". D'aquestencontre, adreçat a secretaris i secretàries de l'administració local, va sortir la proposta de crear una comissió especialitzada que, recollint l'experiència prèvia de diferents municipis, elaborés una sèrie de documents amb l'objectiu de donar resposta a l'actual marc normatiu i, alhora, proporcionar també elements per a l'orientació i el debat sobre el desenvolupament de les polítiques de participació ciutadana en l'àmbit local.

Ateses les consideracions anteriors, la Secretaria i el Centre per a la Participació Ciutadana de la Diputació de Barcelona van promoure la creació d'una comissió tècnica amb l'objectiu d'analitzar el marc legal de la participació ciutadana en l'àmbit local. Aquesta comissió, formada per diferents institucions i experts, va iniciar els seus treballs el 8 de març de 2004 i en les pàgines que segueixen es presenten els seus resultats.

Comissió tècnica sobre el marc legal de la participació ciutadana en l'àmbit local

El primer objectiu d'aquesta comissió ha estat l'elaboració d'un model de reglament local en matèria de participació ciutadana, a fi de facilitar i assessorar als diferents ajuntaments de la província que hagin d'elaborar i implementar aquesta normativa. Aquest model de reglament ha estat elaborat en diferents sessions de treball que la comissió ha realitzat en el període comprès entre els mesos de març i juny del present any 2004.

Partint de l'experiència prèvia dels membres de la comissió i d'una exhaustiva i especialitzada recerca legislativa a nivell autonòmic, estatal i europeu, la comissió presenta un model de reglament de participació que es caracteritza pels següents trets fonamentals:

- flexible i obert a la necessària personalització i treball que ha de realitzar cada municipi per a la seva aprovació,
- actualitzat d'acord amb les principals novetats legislatives en matèria de participació ciutadana,
- indicatiu i orientatiu respecte als mecanismes i òrgans de participació que proposa en el seu articulat,

La composició de la comissió tècnica sobre el marc legal de la participació ciutadana en l'àmbit local ha estat la següent:

- Ajuntament de Barcelona: Francesc Osan, director de participació ciutadana.
- Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat: Petra Mahillo, secretària.
- Ajuntament de Sant Adrià del Besòs: Fernando Pindado, cap d'organització.
- Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet: Diego Castejón, director de serveis jurídics, contractació i patrimoni.
- Ajuntament de Súria: Miquel Salmerón, secretari-interventor
- Secretaria de la Diputació de Barcelona: Francesc Bartoll, secretari-delegat de l'Organisme Autònom Flor de Maig.
- Col·legi de Secretaris, Interventors i Tresorers de Barcelona: Juan Ignacio Soto, president.
- Institut de Drets Humans de Catalunya: Jaume Saura, director.
- Centre per a la Participació Ciutadana, Diputació de Barcelona: Antoni Camps, director, i Pau Bellot, coordinador de programes.

Així mateix, la comissió tècnica ha treballat amb un grup de contrast format per càrrecs electes i tècnics locals per valorar el contingut del model de reglament de participació ciutadana. Els participants en aquest grup han estat:

- Ajuntament d'Alella: Jaume Ponsa, regidor.
- Ajuntament de Badalona: Teresa Puig, directora de l'Àrea de Participació Ciutadana.
- Ajuntament de Barberà del Vallès: Celestino Sánchez, 2on Tinent d'alcalde.
- Ajuntament de Cardedeu: Teresa Masó, regidora.

- Ajuntament de Manresa: Montserrat Gibert, tècnica.
- Ajuntament de Masquefa: Laura Bosch, tècnica.
- Ajuntament de Mataró: Antonio Merino, tècnic
- Ajuntament de Molins de Rei: Marta Martorell, tècnica.
- Ajuntament de Montcada i Reixac: Pilar Cazorla, tècnica.
- Ajuntament de Tona: Francesc Torras, tècnic.
- Ajuntament de Sabadell: Pietat Hernández, tècnica.
- Ajuntament de Sant Cugat del Vallès: Albert Mallol, tècnic.
- Ajuntament de Viladecans: Sergi Crespí, director de l'Àrea de Participació Ciutadana.
- Secretaria de la Diputació de Barcelona: Júlia Fajardo.
- Centre per a la Participació Ciutadana: Carme Padilla i José Miguel Sanz, tècnics.

▪ Desenvolupant el Reglament de Participació

Abans de fer el Reglament

La participació ciutadana no es fa a cop de decret. Les normes *per se* no produeixen participació. No obstant però, una bona regulació pot ajudar al desenvolupament de l'exercici d'aquest dret, i és aquí on radica la importància de tenir un reglament de participació ciutadana consensuat i adaptat a les necessitats de cada territori.

Abans però de començar l'elaboració d'aquest marc regulador de la participació, és convenient ubicar aquest procés en el context d'una estratègia més àmplia de foment de la ciutadania activa i, per tant, d'enfortiment de la democràcia local. Així doncs, per exemple, aquesta estratègia pot formar part d'un pla director o Pla de Participació Ciutadana del municipi que el podem configurar amb les següents premisses:

Pacte polític. Mitjançant el qual tots els grups polítics municipals acorden que la participació és una “qüestió de ciutat” i es pacten les línies generals de treball, apostant per “aprendre junts” i per no utilitzar els èxits o errors dels processos participatius com a element de confrontació política. Sense aquest pacte i compromís mutu entre totes les forces polítiques serà difícil que un determinat govern s'aventuri a promoure innovacions en els processos de presa de decisions.

Pacte cívic. Amb les associacions actives del municipi, mitjançant el qual s'acorda la posada en marxa d'un procés per millorar la implicació ciutadana en els afers públics. En aquest punt és convenient ressaltar la importància d'incorporar persones a aquests processos que no formin part del teixit associatiu, amb l'objectiu de potenciar la incorporació de la realitat plural i heterogènia del conjunt de la ciutadania, fet que, alhora, és també una oportunitat pel món associatiu, ja que pot facilitar la implicació de nous membres en el si de les associacions d'àmbit local.

Com fer el Reglament de Participació Ciutadana?

En el moment de plantejar-se l'elaboració de les normes reguladores de la participació ciutadana al municipi, és convenient utilitzar metodologies i tècniques participatives que facilitin la màxima intervenció de la ciutadania, de les associacions, del personal tècnic municipal i dels càrrecs electes del consistori en la seva definició, elaboració, comprensió i difusió.

S'emprin més o menys metodologies participatives per a l'elaboració del reglament de participació ciutadana, es fa necessari, com ja s'ha comentat en el punt anterior, un pacte polític entre tots els grups municipals per tractar d'assolir

la unanimitat i el consens en l'aprovació del reglament resultant i en el procés de treball que permetrà la seva elaboració i desenvolupament posterior.

El reglament–tipus és una proposta que cal concretar a cada municipi

El model de reglament municipal de participació ciutadana que més endavant es presenta no pretén ser el reglament homogeni de tots els municipis de Barcelona. Cal veure-ho com una orientació, com un exemple. No és convenient, doncs, copiar directament els seus preceptes, sinó que cal adequar-los a la realitat de cada territori.

Així, en els processos d'elaboració del reglament municipal de participació pot ajudar el fet de tenir un text orientatiu que faciliti els debats. Justament es tracta d'això: provocar el debat ciutadà i el debat polític i tècnic respecte les eines que l'ordenament jurídic posa a disposició de la ciutadania i de l'ajuntament per millorar la participació ciutadana. Per això, insistim, cal fer un esforç d'adequació i no repetir clònicament els articles del model de reglament que es presenta.

Aquest model que es proposa no està tancat i pot ajudar a ordenar el treball, però no estalvia la necessària dedicació de temps i recursos que requereix l'elaboració de les normes reguladores de la participació per a cada ciutat, vila o poble.

El Reglament de Participació Ciutadana, una peça més del Pla de participació

És important configurar el Reglament de Participació com una eina més pel foment de la ciutadania activa i de l'enfortiment democràtic local, ni la més important ni la més necessària, únicament una eina útil que esdevindrà més rendible socialment si s'incorpora a un pla més ampli d'actuacions i programes dirigits a promoure la incorporació de la ciutadania en la presa de decisions públiques.

En algunes ocasions la urgència de tenir unes normes reguladores de la participació ciutadana al municipi ens pot provocar desenvolupar en primer lloc aquest aspecte, però caldrà ubicar-los en un pla més general que incorpori altres eines per afavorir la participació ciutadana.

Així, l'elaboració d'aquest Pla de Participació Ciutadana pot englobar els següents aspectes:

- a) Planificació des d'un diagnòstic compartit**
- b) Propostes d'actuació**
- c) Avaluació de resultats**

- a) El Pla de Participació Ciutadana: planificació des d'un diagnòstic compartit**

El diagnòstic inicial per a l'elaboració d'un Pla de Participació Ciutadana pot comprendre una doble vessant: a nivell intern de l'organització municipal, i a nivell extern amb els agents actius del territori (entitats, ciutadania en general,..). En aquestes línies de treball es tracta d'implicar als diferents agents intervinents en el desenvolupament de les polítiques de participació -càrrecs electes i tècnics municipals, entitats i ciutadans no associats- en la identificació dels punts de partida per dibuixar conjuntament les línies de futur.

b) El Pla de Participació Ciutadana: identificació de les propostes d'actuació

Sobre la base del diagnòstic inicial es defineixen les línies d'actuació que es concretaran en projectes, activitats i serveis que potenciïn una major implicació de la ciutadania en les accions del govern local. Aquestes propostes hauran de calendaritzar-se, i prioritzar-se amb els agents participants en el procés de l'elaboració del pla de participació. Així mateix, caldrà valorar els recursos necessaris per a la implementació d'aquestes actuacions.

D'altra banda, caldrà definir també quines eines metodològiques es faran servir en cada fase i en cada programa d'actuació, com ara enquestes d'opinió de la ciutadania, entrevistes amb agents claus, grups de treball, anàlisi de dades, etc.

Des del punt de vista de continguts, i a nivell orientatiu, un possible Pla de Participació Ciutadana pot englobar les següents àrees temàtiques:

b.1. L'organització municipal. En aquesta àrea podem abordar la definició del funcionament de l'administració local tenint com objectiu central la garantia dels drets i la satisfacció de les necessitats de la ciutadania. Dins d'aquest bloc podem definir, doncs, aquelles línies de treball relacionades amb l'aparell administratiu: personal tècnic, oficines, procediments, mitjans d'informació i comunicació, formació interna, ús de les noves tecnologies de la informació i la comunicació, etc. A títol d'exemple, indiquem els següents temes:

- ✓ Diagnòstic dels processos participatius o dels sistemes de relació amb la ciutadania des de cada àrea/departament municipal.
- ✓ Valoració dels sistemes d'informació i atenció a la ciutadania.
- ✓ Seguiment i millora de l'activitat administrativa municipal: revisió dels circuits i procediments de "fabricació" dels serveis municipals.
- ✓ Incorporació de les iniciatives ciutadanes a l'activitat municipal.
- ✓ Sistemes de defensa de la ciutadania (queixes, suggeriments, defensor del ciutadà...).
- ✓ Revisió dels rols "polític" i "tècnic" en l'administració local.
- ✓ Estructuració i ubicació de l'àmbit de la participació ciutadana com a promotor de la transversalitat i de la qualitat dels processos participatius al municipi.

b.2.- Ciutadania i associacions. En aquesta àrea temàtica del futur Pla de Participació podem definir les línies de serveis i activitats municipals de foment de les associacions d'àmbit local, amb l'objectiu general de millorar la seva capacitat d'intervenir en els projectes de la comunitat i reforçar les seves estructures.

Igualment podem definir línies de treball dirigides a la ciutadania no associada per potenciar la seva incorporació en els diferents processos participatius que puguin posar-se en marxa, augmentant així la consciència ciutadana per una participació activa i, fins i tot, afavoridora de la possible implicació en el teixit associatiu.

També a títol d'exemple indiquem alguns temes a desenvolupar en aquest apartat:

- ✓ Estudi/diagnòstic del teixit associatiu d'àmbit local.
- ✓ Desenvolupament de polítiques de foment de les associacions: subvencions, cessió d'espais, cogestió d'equipaments, etc.
- ✓ Potenciació de programes de formació associativa per a la millora de la capacitat de gestió de les associacions i de la seva democràcia interna.
- ✓ Promoció de la creació de xarxes associatives i realització de programes participats per diferents entitats.
- ✓ Promoció de la participació de la ciutadania no organitzada en els processos d'elaboració de les polítiques públiques.
- ✓ Desenvolupament de serveis municipals per a la promoció del voluntariat, l'associacionisme i la participació ciutadana en assumptes rellevants del municipi.

b.3. Possibles actuacions. En funció del diagnòstic inicial alguns temes desenvolupar mitjançant processos amb metodologies participatives poden ser:

- ✓ El procés participatiu d'elaboració del Pla d'Actuació Municipal.
- ✓ La definició del pla d'usos dels equipaments culturals, socials i esportius.
- ✓ L'elaboració del Reglament de Participació Ciutadana.
- ✓ L'organització de la Festa Major i/o altres programes culturals.
- ✓ L'elaboració i desplegament del pla de desenvolupament comunitari d'una zona concreta
- ✓ L'elaboració de plans integrals i/o plans sectorials d'actuació municipal (joventut, igualtat, cooperació, dona, infància...).
- ✓ L'elaboració de les bases reguladores per a la concessió d'ajuts i subvencions municipals.
- ✓ L'elaboració del Pla Educatiu de Ciutat.
- ✓ La definició dels continguts de la pàgina web i altres instruments d'informació municipals.
- ✓ El projecte de millora urbanística d'un determinat barri, la construcció d'un equipament, la gestió d'un programa social determinat (Pla Jove, atenció a persones en risc d'exclusió,...).
- ✓ La revisió del Pla general urbanístic del municipi.

c) Avaluació de resultats.

Per últim, en el procés d'elaboració del Pla de Participació del municipi es fa necessari preveure mecanismes de seguiment de les actuacions programades (per exemple, mitjançant els consells de participació ja existents al municipi o una comissió específica), i indicadors d'avaluació que permetin valorar el seu impacte.

Com fer servir el model de reglament municipal de participació ciutadana?

En primer lloc, recordant el seu caràcter de model, d'orientació, d'exemple, no de material a fotocopiar, substituint el nom buit pel de cada municipi.

En segon lloc tenint en compte els suggeriments i comentaris que es fan respecte determinats articles. Aquests suggeriments s'han fet tenint en compte l'experiència pròpia de les persones que han format part de la Comissió Tècnica i dels grups de contrast integrats per càrrecs electes i tècnics municipals que participaren en les jornades de debat per a l'elaboració d'aquest model. Cal recordar que es poden afegir i treure articles, modificar texts, canviar l'ordre. Tot el que calgui per adequar el reglament a la realitat del territori on s'ha de desplegar és vàlid.

Aprovació formal de les normes reguladores de la participació ciutadana en cada municipi

El Reglament Municipal de Participació Ciutadana que té caràcter orgànic, segons la interpretació que fa la Llei 57/2003, s'ha d'aprovar inicialment pel Ple Municipal incorporant en l'expedient administratiu l'informe del Secretari/a municipal respecte de la seva adequació a la legalitat. Si s'ha fet procés participatiu previ, seria convenient que aquest també constés a l'expedient.

L'aprovació inicial s'ha de posar a informació pública durant trenta dies per tal que es puguin presentar al·legacions al seu contingut. Si s'ha obtingut un consens social i polític ampli és possible que en aquesta fase, legalment necessària, no es presentin nous suggeriments.

Si no hi ha cap al·legació el reglament s'entén aprovat definitivament i pot entrar en vigor. Si s'han presentat al·legacions caldrà que el Ple Municipal les accepti o les desestimi i aprovi definitivament el text modificat, si s'escau.

I després de l'aprovació?

Una vegada el reglament de participació ha estat aprovat definitivament s'han de desenvolupar les seves previsions. En aquest aspecte, el Pla de Participació pot ser l'eina clau que aplegui les diferents actuacions programàtiques que es desenvoluparan per fer efectiva la corresponsabilització de l'equip municipal i de la ciutadania en la implementació efectiva dels drets i mitjans reconeguts a l'esmentat reglament.

L'experiència acumulada de diferents municipis que ja han aprovat un marc regulador de les normes de participació en el seu territori, ens reporta que si bé és important el procés de debat i aprovació de les mateixes, ho és encara més el posterior desenvolupament dels compromisos i mecanismes allà recollits. En aquest sentit, convé tenir present que les expectatives que es generin en un procés ampli de divulgació del reglament de participació ciutadana tenen la seva contrapartida en l'articulació de serveis d'informació àgils i eficaços, de sistemes de coordinació intramunicipals que facilitin les accions previstes, de la previsió i assignació de recursos pels diferents òrgans de participació que es defineixin (consell de ciutat, consells sectorials, consells territorials,...) i, en definitiva, de garantir amb accions concretes allò manifestat en el conjunt del reglament de participació.

MODEL DE REGLAMENT DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA

AJUNTAMENT DE

PREÀMBUL

La Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat, reconeix el dret de tothom “a la ciutat”, entesa com a espai de participació democràtica i lloc de convivència i de realització humana; i, en particular, afirma el dret a la participació política, el dret d’associació, de reunió i de manifestació, i dret a la informació, sense discriminació de cap tipus. La Carta configura igualment l’eficàcia dels serveis públics municipals i el principi de transparència com a drets ciutadans, que cal respectar i garantir.

El Reglament de Participació Ciutadana revela el compromís de l’ajuntament davant els ciutadans i ciutadanes per a fomentar la participació democràtica i la transparència en els assumptes públics locals, d’acord amb l’ordenament constitucional i conforme als principis que inspiren la Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat.

Aquest compromís municipal, concebut de manera dinàmica, orienta la voluntat de crear i consolidar un sistema de participació adequat a la democràcia local de proximitat que reforci el dret constitucional a la participació en els assumptes públics proclamat a l'article 8 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya¹ i a l'article 23 de la Constitució². Per això, i en compliment del mandat de l'article 70 bis apartat 1 de la Llei 7/1985 reguladora de les bases del règim local³, l'ajuntament posa a disposició de la ciutadania tots els instruments normatius i materials, al seu abast.

Comentari:
Aquest preàmbul és un suggeriment d'un contingut mínim. Es recomana aprofitar l'espai per contextualitzar el moment històric en el que s'aprova el Reglament, el procés de debat que s'hagi pogut fer i els elements més característics de les relacions entre la ciutadania i l'ajuntament.

CAPÍTOL I. DRETS DE PARTICIPACIÓ DELS CIUTADANS I CIUTADANES

Article 1. Dret a la participació.

Totes les persones tenen dret a intervenir en la gestió dels assumptes públics locals directament o mitjançant associacions ciutadanes utilitzant els òrgans i canals de participació establerts en les lleis i en aquest reglament.

Article 2. Dret a la informació.

1. Totes les persones tenen dret a rebre informació de les activitats municipals, accedir als arxius públics municipals i utilitzar tots els mitjans d'informació general que estableixi l'ajuntament.

2. L'Ajuntament facilitarà l'exercici d'aquest dret i establirà els canals d'informació general per atendre les peticions d'informació que pugui fer qualsevol persona, amb les úniques limitacions establertes per les lleis, especialment les que facin referència als drets de protecció de la infància i la joventut, la intimitat de les persones o la seguretat ciutadana.

Article 3. Dret de petició.⁴

¹ **Article 8 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya**

1. Els ciutadans de Catalunya són titulars dels drets i deures fonamentals establerts a la Constitució.
2. Correspon a la Generalitat, com a poder públic, i en l'àmbit de la seva competència, promoure les condicions per tal que la llibertat i la igualtat de l'individu i dels grups en què aquest s'integra siguin reals i efectives, remoure els obstacles que impedeixin o dificultin llur plenitud i facilitar la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social.

² **Article 23.1 de la Constitució.** "Els ciutadans tenen dret a participar en els assumptes públics, directament, o mitjançant representants lliurement elegits en eleccions periòdiques per sufragi universal"

³ **Article 70 bis (apartat 1). Llei 7/1985**

Els ajuntaments hauran d'establir i regular en normes de caràcter orgànic procediments i òrgans adequats per a l'efectiva participació dels veïns en els assumptes de la vida pública local, tant a l'àmbit del municipi en el seu conjunt com al dels districtes, en el supòsit de que existeixin en el municipi les indicades divisions territorials.

⁴ **Article 29 de la Constitució.**

1. Tots els espanyols tindran el dret de petició individual i col·lectiva per escrit, en la forma i amb els efectes que determini la llei.
2. Els membres de les forces o institucions armades o dels cossos sotmesos a disciplina militar podran exercir aquest dret només individualment i d'acord amb allò que disposa la seva legislació específica.

Cal tenir en compte la Llei orgànica 4/2001 de 12 de desembre, reguladora del dret de petició i el Decret 21/2003 de 21 de gener que estableix el procediment per fer-lo efectiu davant les administracions públiques catalanes.

1. Totes les persones tenen dret a fer peticions o sol·licituds al govern municipal en matèries de la seva competència o demanar aclariments sobre les actuacions municipals, sense més limitacions que les establertes per les lleis. Aquest dret s'exerceix utilitzant qualsevol mitjà vàlid en dret que permeti deixar constància fefaent de la identitat del peticionari i l'objecte de la petició.

2. Les peticions poden incorporar suggeriments o iniciatives i es presentaran en qualsevol oficina d'atenció ciutadana o registre municipal. També es podran adreçar a qualsevol dels mitjans electrònics o telemàtics establerts per l'ajuntament. Si es fa de manera col·lectiva caldrà que la identificació dels peticionaris estigui degudament acreditada.

3. L'ajuntament acusarà rebut de la petició en el termini màxim de 10 dies i l'admetrà a tràmit, llevat que concorrin alguna de les causes següents:

- a) insuficiència de l'acreditació del peticionari o peticionaris;
- b) l'objecte de petició no és competència de l'ajuntament;
- c) la petició té un tràmit administratiu específic.

En el primer cas caldrà donar un termini de 15 dies per esmenar la manca d'acreditació, transcorregut el qual s'entendrà per desistit en el procediment. La inadmissió per qualsevol de les altres causes serà objecte de resolució motivada en el termini de 45 dies, comptadors del següent a la data de presentació de la petició.

4. L'ajuntament, cas de tenir en compte la petició formulada, donarà resposta al peticionari en un termini màxim de tres mesos informant, si s'escau, de les mesures que s'han pres a l'efecte o de les actuacions previstes per adoptar-les.

Article 4. Dret d'audiència.

1. Totes les persones tenen dret a ser escoltades en la tramitació dels procediments o en la realització d'actuacions municipals en els qual es manifesti un interès legítim.

2. Amb independència de la possibilitat d'accedir a la tramitació dels expedients administratius, de conformitat amb el que estableix la Llei 30/1992, del règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, aquest dret es pot exercir mitjançant convocatòria municipal a iniciativa de l'ajuntament o a proposta ciutadana per tractar temes d'interès ciutadà, d'acord amb la regulació establerta a l'article 19 d'aquest Reglament.

Article 5. Dret a la iniciativa ciutadana.

1. La iniciativa ciutadana permet a qualsevol persona promoure accions o activitats municipals. En el marc establert per les lleis, l'ajuntament regularà:

a) El dret a proposar l'aprovació de projectes o reglaments en els àmbits competencials propis; b) El dret a proposar assumptes a incloure a l'ordre del dia del Ple Municipal i c) El dret a sol·licitar de l'ajuntament que faci determinada activitat d'interès públic municipal comproment-se els sol·licitants a aportar mitjans econòmics, béns, drets o treball personal.

2. Per formular la iniciativa ciutadana sobre propostes d'aprovació de projectes o reglaments serà d'aplicació l'art. 70 bis) apartat 2 de la Llei 7/1985 de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local⁵ i es tramitarà d'acord amb allò establert

⁵ Article 70 bis. Apartat 2. Llei 7/1985: (Transcripció parcial)

pel Reglament orgànic municipal. En cap cas podran ser objecte d'aquesta iniciativa normes reguladores de tributs o preus públics. L'ajuntament facilitarà un model per a la seva presentació on s'haurà d'indicar, amb la major claredat, la proposta que es fa tot argumentant, si és possible, els motius que l'aconsellen.

3. Per a efectuar propostes sobre assumptes a incloure a l'ordre del dia del Ple els quals no es refereixin a la iniciativa prevista a l'apartat anterior, s'exigirà que ho sol·liciti un mínim del 10% de les entitats inscrites en el fitxer municipal d'entitats, les quals hauran d'acreditar la seva voluntat, mitjançant certificació de l'acord de l'assemblea en que es decidí. Igualment, ho podrà sol·licitar qualsevol persona empadronada a la ciutat, amb el suport d'un nombre de signatures no inferior al 30 per cent dels establerts a l'esmentat article 70 bis) apartat 2 de la Llei de bases del règim local. Acomplerts aquests requisits, l'alcalde o alcaldessa resoldrà la sol·licitud motivadament en un termini màxim de 15 dies.

3. La sol·licitud, per tal que l'ajuntament faci determinada activitat d'interès públic municipal, es podrà formular per qualsevol ciutadà o ciutadana o grups de ciutadans i ciutadanes mitjançant escrit que indiqui clarament quina actuació es demana i quins mitjans econòmics i/o personals aporten els peticionaris per col·laborar en la seva realització. En el cas de persones menors de 16 anys caldrà que els seus representants legals validin la petició. L'escrit ha de contenir el nom i cognom, de la persona signant, el domicili, el DNI i la seva firma. L'òrgan municipal competent comunicarà al peticionari si és admesa la seva sol·licitud en un termini màxim de 45 dies tot indicant, en cas afirmatiu, quines actuacions o mesures es prendran.

Comentari: *El nombre d'entitats i/o signatures individuals que ho poden sol·licitar són merament orientatius, es pot incrementar o disminuir segons les característiques del municipi.*

Article 6. Dret a presentar queixes, reclamacions i suggeriments.

1. Totes les persones tenen dret a presentar queixes, reclamacions i suggeriments respecte de l'activitat municipal i dels serveis públics locals, sens perjudici del seu dret a interposar els recursos administratius o jurisdiccionals pertinents.

Els mitjans de presentació de queixes, reclamacions i suggeriments seran els establerts a l'article 3 d'aquest reglament.

2. L'ajuntament regularà els procediments per a la defensa dels drets ciutadans i, si s'escau, la creació del Síndic de Greuges Ciutadà o una Comissió Especial de Reclamacions i Suggeriments o qualsevol altre institució adient.

Article 7. Dret d'intervenció en les sessions públiques municipals.

1. Totes les persones tenen dret a intervenir en les sessions públiques del Ple Municipal que siguin de caràcter ordinari, d'acord amb les prescripcions següents:

Els veïns que tinguin dret de sufragi actiu a les eleccions municipals podran exercir la iniciativa popular, presentant propostes d'acords o actuacions o projectes de reglaments en matèries de la competència municipal. Les indicades iniciatives hauran de ser subscrietes almenys pel següent percentatge de veïns del municipi:

- a) Fins a 5.000 habitants, el 20%
- b) De 5.001 a 20.000 habitants, el 15%
- c) A partir de 20.001 habitants, el 10%

Aquestes iniciatives es sotmetran a debat i votació en el Ple, sens perjudici de que siguin resoltes per l'òrgan competent per raó de la matèria. En tot cas es requerirà el previ informe de legalitat del secretari de l'ajuntament, així com l'informe de l'interventor quan la iniciativa afecti a drets i obligacions de contingut econòmic de l'ajuntament. Als municipis a que es refereix l'article 121 d'aquesta llei, l'informe de legalitat serà emès pel secretari general del Ple i quan la iniciativa afecti a drets i obligacions de contingut econòmic, l'informe serà emès per l'Interventor General Municipal.

.....//..

- a) L'assumpte objecte de la intervenció haurà d'estar directament relacionat amb d'altre o d'altres inclosos a l'ordre del dia de la sessió;
- b) La intervenció s'haurà de sol·licitar a l'alcaldia per escrit o mitjà equivalent, amb una antelació mínima d'1 dia hàbil previ a la realització de la sessió;
- c) L'alcaldia podrà denegar la intervenció, especialment si és un assumpte sobre el qual l'ajuntament no té competències, si no figura a l'ordre del dia o si ja s'ha presentat en una altra sessió en un període anterior de 3/6 mesos.
- d) La persona sol·licitant disposarà de deu minuts per fer la seva intervenció després de les intervencions dels grups municipals i podrà ser contestat per l'alcalde/ssa o regidor/a competent, sense que pugui haver dret a la rèplica.
- e) No s'admetran intervencions en les sessions extraordinàries o convocades pel tràmit d'urgència.

Comentari:
Alguns ajuntaments permeten una rèplica i una dúplica per part de l'alcalde/ssa, cal adequar aquest apartat a les característiques del municipi

2. Quan per causa del reconeixement dels drets d'iniciativa ciutadana en els termes previstos a l'article 5 d'aquest reglament, el Ple de l'Ajuntament tracti dels assumptes sobre els quals s'hagi articulat la iniciativa, aquesta comportarà automàticament el dret d'intervenció en la sessió plenària, sigui quin sigui el seu caràcter i sense la limitació temporal establerta a la previsió final de la lletra c) de l'apartat primer d'aquest precepte.

Article 8. Dret a la consulta popular o referèndum.

1. Tots els ciutadans i ciutadanes inscrits al cens electoral tenen dret a ser consultats directament sobre assumptes del seu interès, així com a promoure la consulta popular o referèndum d'acord amb l'article 70 bis de la Llei 7/1985 reguladora de les bases del règim local⁶.

2. La consulta popular o referèndum no podrà consistir mai en matèria tributària i s'haurà de referir a àmbits de la competència municipal. Dins d'una mateixa consulta es pot incloure més d'una pregunta.

⁶ **Article 70 bis. Apartat 2. Llei 7/1985:** (Transcripció parcial)

Els veïns que tinguin dret de sufragi actiu a les eleccions municipals podran exercir la iniciativa popular, presentant propostes d'acords o actuacions o projectes de reglaments en matèries de la competència municipal. Les indicades iniciatives hauran de ser subscriïtes almenys pel següent percentatge de veïns del municipi:

- a) Fins a 5.000 habitants, el 20%
- b) De 5.001 a 20.000 habitants, el 15%
- c) A partir de 20.001 habitants, el 10%

Aquestes iniciatives es sotmetran a debat i votació en el Ple, sens perjudici de que siguin resoltes per l'òrgan competent per raó de la matèria. En tot cas es requerirà el previ informe de legalitat del secretari de l'ajuntament, així com l'informe de l'interventor quan la iniciativa afecti a drets i obligacions de contingut econòmic de l'ajuntament. Als municipis a que es refereix l'article 121 d'aquesta llei, l'informe de legalitat serà emès pel secretari general del Ple i quan la iniciativa afecti a drets i obligacions de contingut econòmic, l'informe serà emès per l'Interventor General Municipal.

3. Per acordar la seva realització caldrà l'acord majoritari del Ple municipal i fer la tramitació corresponent davant la Generalitat de Catalunya i l'òrgan competent de l'Estat.

4. No es podran fer, cada any, més de dues consultes de les indicades en aquest article i no es podrà reiterar una mateixa consulta dins el mateix mandat.

Article 9. Dret a una política municipal de foment de les associacions.

Totes les persones tenen dret a que l'ajuntament impulsi polítiques de foment de les associacions per tal de reforçar el teixit social de la ciutat i per a la promoció d'iniciatives d'interès general. L'ajuntament elaborarà un pla específic de foment i millora de l'associacionisme de la ciutat.

Article 10. Dret a l'accés i utilització de les tecnologies de la informació i comunicació.

L'ajuntament promourà l'accés a aquests mitjans afavorint, en la mesura de les seves possibilitats i en el marc de la cooperació tècnica i econòmica amb d'altres administracions i operadors, la connexió a les llars i facilitant punts públics d'accés mitjançant la xarxa d'equipaments i oficines municipals.

Article 11. Dret de reunió.

Totes les persones tenen dret a fer servir els locals, equipaments i espais públics municipals per exercir el dret de reunió sense més condicionants que els derivats de les característiques de l'espai i les ordenances municipals, així com del compliment dels requisits exigits quan es tracti de reunions en llocs de trànsit públic o manifestacions, d'acord amb la Llei orgànica 9/1983 reguladora del dret de reunió.

Article 12. Promoció efectiva dels drets de participació.

1. L'ajuntament promourà l'exercici efectiu dels drets de participació que es regulen en aquest capítol, remouent els obstacles que impedeixin la seva plenitud.

2. D'acord amb aquest reglament, els drets de participació, llevat del de consulta popular o referèndum, es poden exercir per qualsevol persona que tingui un interès legítim respecte dels assumptes que tenen a veure amb l'activitat de l'ajuntament.

3. En el marc establert per les lleis, l'ajuntament fomentarà l'associacionisme de les persones i dels grups que es troben en pitjor situació d'interlocució social i garantirà la participació de les persones immigrants.

CAPÍTOL II. L'ORGANITZACIÓ MUNICIPAL

Secció Primera. Sistemes d'Informació i Comunicació

Article 13. L'Oficina d'Atenció Ciutadana.

1. És concebuda com un esglaó primari de la informació municipal que atén les peticions i consultes de la ciutadania des del punt de vista presencial, d'atenció telefònica o telemàtica. En aquest sentit es dotarà dels mitjans tecnològics, organització, coordinació interna i formació i reciclatge del personal municipal adients per garantir una resposta àgil i eficaç a la ciutadania. L'Oficina té la funció de registre de peticions, queixes, suggeriments, iniciatives i propostes, així com la realització dels tràmits administratius que es determinin. Podrà recollir els escrits dirigits a altres administracions traslladant-los als òrgans competents, comunicant-ho a la persona interessada.

2. Les tasques d'aquesta Oficina, que podrà adoptar la denominació que aprovi l'ajuntament, podran estar assignades a una unitat orgànica adequada, segons l'estructura organitzativa de l'administració municipal.

Article 14. La pàgina web municipal i el correu electrònic ciutadà.

1. L'ajuntament posarà a disposició de la ciutadania una pàgina web on es podrà informar de les actuacions d'interès general, dels extractes dels acords dels òrgans de govern i Ple Municipal i de l'agenda d'activitats més rellevants pel municipi.

2. Aquesta pàgina web informará amb el màxim detall possible dels projectes d'importància per al municipi. Igualment es podran fer consultes i realitzar els tràmits administratius mitjançant els procediments que en el seu moment s'acordin. S'impulsarà a la pàgina web un espai on es pugin presentar idees, opinions, suggeriments, fòrums de debat sobre temes d'interès municipal i similars.

Cas que la insuficiència de mitjans tècnics municipals dificultés aquesta implantació, l'ajuntament s'obligarà a sol·licitar l'assistència tècnica a les administracions amb competències de suport instrumental a aquests efectes.

Article 15. Els mitjans d'informació locals.

1. L'ajuntament promourà i mantindrà l'edició de publicacions escrites o digitals per tal de transmetre la informació a la ciutadania i facilitarà la mes àmplia difusió per tot el municipi. Es procurarà especialment donar a conèixer els projectes i actuacions d'interès municipal, els períodes d'informació pública i l'agenda d'activitats.

2. En la mesura de la seva capacitat econòmica i tècnica, l'ajuntament promourà espais a la ràdio i/o la televisió locals o a d'altres mitjans al seu abast, a més de la informació de la vila, en els quals es puguin fer debats i consultes als responsables polítics respecte de les qüestions de competència municipal i d'interès local, incloure les opinions dels diferents agents socials i fer difusió dels actes i processos de participació ciutadana que es produeixin.

Comentari:
És un instrument que els municipis petits o mitjans tenen concentrat en persones amb funcions polivalents. Cal entendre, doncs, aquest article com

Comentari:
Cal entendre aquest article com a orientatiu i no generar una obligació a l'ajuntament si no té capacitat real ni recursos adients.

3. L'ajuntament promourà la creació d'espais a la ciutat per a la instal·lació de cartelleres, panells, banderoles i d'altres anàlegs que, d'acord amb les ordenances municipals reguladores d'aquesta activitat, puguin permetre donar publicitat de les activitats d'interès local que realitzen els diferents agents socials del municipi.

Comentari:
Els municipis petits i mitjans no acostumen a tenir recursos per promoure emissores de televisió i/o ràdio. Cal veure aquest article només

Article 16. Guia de tràmits.

L'ajuntament elaborarà i mantindrà actualitzada una guia bàsica de tràmits municipals que es publicarà a la pàgina web municipal i serà accessible a tota la ciutadania, per millorar la informació ciutadana i la realització de qualsevol actuació administrativa.

L'ajuntament promourà la realització de "cartes de serveis" tot realitzant les adequacions organitzatives necessàries per avançar en la qualitat del servei. En serà contingut essencial l'establiment de mitjans per a l'avaluació i seguiment dels compromisos de servei, facilitant la participació ciutadana en els processos d'avaluació d'aquests compromisos.

Comentari:
És útil però pot ser complex de realitzar. Cal veure-ho com a orientació.

Article 17. Ampliació dels terminis en els procediments administratius.

Per facilitar l'accés als expedients administratius i poder exercir eficaçment el dret d'informació i proposta, es podran ampliar els terminis previstos a les normes reguladores del procediment administratiu, en cas d'especial transcendència, mitjançant acord de l'òrgan competent en l'esmentat procediment.

Article 18. Sistema d'informació i comunicació ciutadana.

L'ajuntament promourà l'elaboració d'un pla d'actuació per facilitar i millorar els sistemes d'informació, comunicació i consulta dins l'àmbit de les seves competències.

Secció Segona. L'audiència pública

Article 19. L'audiència pública.

1. És la trobada en una data determinada dels/les responsables municipals amb la ciutadania per tal de donar informació sobre determinades activitats o programes d'actuació i recollir propostes dels ciutadans i ciutadanes.

2. L'alcalde/essa convocarà, al menys, una cada any per tal de presentar el programa d'actuació municipal i les ordenances municipals, amb una antelació mínima de 15 dies abans del Ple Municipal que ho ha d'aprovar. Presidirà les sessions l'alcalde/essa qui podrà delegar en qualsevol regidor/a. Actuarà com a secretari per tal d'aixecar acta dels acords, si s'escau, el de la Corporació o persona en qui delegui.

3. També es podran convocar quantes siguin necessàries al llarg de l'any a iniciativa municipal o a proposta de: a) un 3% de les persones inscrites al cens electoral que siguin majors de setze anys, b) un nombre d'associacions o grups no inferior al 10% dels inscrits al fitxer municipal d'entitats, c) al menys tres Consells Sectorials, d) un Consell Territorial en les matèries que afecten el seu àmbit competencial i d) el Consell de Ciutat.

4. El funcionament de les sessions serà el següent: 1r) Intervenció de la ponència del tema a tractar; 2n) Intervenció i posicionament del responsable polític municipal; 3r) Intervenció de les persones assistents durant un màxim de cinc minuts per persona, temps que es podrà escurçar en funció del nombre de persones que vulguin parlar tenint en compte una durada màxima de dues hores la sessió; 4t) Rèplica del/la responsable polític, si s'escau; 5è) Conclusions, si s'escauen.

5. L'àmbit de la convocatòria, i conseqüentment de la iniciativa per convocar-la, podrà referir-se a un barri o conjunt de barris. En aquest cas, la capacitat per fer la convocatòria s'haurà de considerar respecte de l'àmbit territorial concret.

Comentari: El nombre d'entitats i/o signatures individuals que ho poden sol·licitar són merament orientatius, es pot incrementar o disminuir segons les característiques del municipi.

Article 20. Audiència pública d'infants.

1. Es tracta d'un mitjà de participació, de consulta i assessorament, consistent en la trobada dels/les responsables polítics i tècnics municipals amb el Consell d'Infants de la ciutat, indicat a l'article 31 del present reglament, que es fa de manera continuada durant el mandat. Tot i així, la seva funció principal és de caràcter pedagògic i educatiu vers dels nens i nenes del municipi, i haurà de tenir en compte el pla de treball que s'elabori en col·laboració amb les escoles, espais, associacions de mares i pares i altres entitats relacionades amb la infància.

2. Serà convocada per l'alcalde/essa, directament, o a petició de l'esmentat Consell d'Infants.

3. La sessió s'iniciarà amb la presentació de l'alcalde/essa o persona en qui delegui qui exercirà de president i tot seguit es donarà la paraula als/les representants del Consell d'Infants. Si s'escau, intervindran els/les regidors/es i/o tècnics/ques responsables del tema o temes que es tractin, seguidament s'obrirà un torn de paraula per a que els grups polítics municipals manifestin la seva posició. Després podrà intervenir la resta d'assistents donant prioritat als nens i nenes sense més límit que l'ús raonable del temps.

4. Actuarà com a secretari el de la Corporació o persona en qui delegui. Podran assistir també un/a portaveu o representant de cada grup municipal. Hauran d'assistir els/les regidors/es i personal tècnic responsable de les àrees relacionades amb el Consell d'Infants i dels temes que es tractin en l'audiència.

Secció Tercera. El Fitxer Municipal d'entitats

Article 21. El Fitxer Municipal d'entitats.

1. És el registre en el que s'inscriuen les associacions, grups estables i fundacions que tinguin el seu àmbit d'actuació principal a la ciutat. S'entén per grup estable l'agrupació de més de tres persones que es comprometen a posar en comú recursos econòmics i/o personals, sense ànim de lucre, amb l'objectiu d'assolir determinada finalitat d'interès general sense haver estat inscrita al Registre

d'Associacions de la Generalitat de Catalunya o del Ministeri de l'Interior o qualsevol altre de funcions similars.

2. El Fitxer té caràcter públic i pot ser consultat per qualsevol persona interessada. S'entén com un òrgan dinàmic que tracta de conèixer la realitat associativa de la ciutat i analitza i estudia les variacions en el teixit associatiu per tal de donar a conèixer aquesta informació a l'ajuntament i a les entitats i afavorir una eficaç política de foment i millora de l'activitat associativa.

3. El Fitxer ha de permetre conèixer la missió o objectiu principal de l'entitat per tal de fer una efectiva activitat classificatòria.

4. La inscripció al Fitxer serà immediata a partir del moment en que es presenti al Registre Municipal un escrit sol·licitant-ho, tot aportant en el cas d'associacions i fundacions els estatuts inscrits al Registre d'Associacions o Fundacions de la Generalitat de Catalunya o qualsevol altre registre públic d'anàleg significat. En el cas de grups estables n'hi haurà prou amb la manifestació de voluntat signada per totes les persones constituents on es declari quina és la finalitat principal de la seva agrupació.

5. L'ajuntament classificarà l'entitat o grup en una de tipologies existents al Fitxer i ho notificarà a l'interessat per tal que al·legui allò que consideri convenient. Si en un termini de quinze dies des de la notificació, no ha presentat cap tipus d'al·legació s'entendrà acceptada la classificació realitzada.

Si al moment de fer aquesta classificació es detectés que falta algun requisit essencial per a la inscripció es comunicarà a la persona interessada per tal que en un termini de 15 dies pugui esmenar el defecte, donant-se per desistit en el supòsit que no ho faci en aquest termini.

6. L'ajuntament donarà de baixa, d'ofici, aquelles associacions, fundacions o grups que romanguin inactives, comunicant aquesta situació a l'interessat qui podrà formalitzar al·legacions en un termini no superior a 15 dies, procedint immediatament a la seva baixa en el supòsit que no es presenti cap tipus d'al·legació.

Secció Quarta. Sistema de defensa i protecció dels drets ciutadans

Article 22. Sistema de defensa de la ciutadania.

1. En el marc de les competències del govern local, els drets reconeguts a la Constitució, a l'Estatut i a les lleis i en aquest Reglament, seran objecte d'especial protecció per part de l'ajuntament, que exigirà les responsabilitats adients al personal i a les autoritats municipals que no els respectin o vulnerin el seu exercici.

2. L'Oficina d'Atenció Ciutadana o unitat que presti les funcions d'aquesta, el recull de queixes i reclamacions, la Comissió Especial prevista a l'article 132 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, quan s'escaigui, la possibilitat de reunir-se amb els responsables tècnics i polítics respecte temes de la seva competència i la Sindicatura Municipal de Greuges, si s'escau, són les peces que conformen aquest

sistema de defensa i protecció dels drets, sens perjudici dels recursos administratius o jurisdiccionals pertinents.

3. L'ajuntament regularà, d'acord amb la llei, el funcionament d'aquests òrgans, unitats o instruments nuclears del sistema de defensa de la ciutadania en el municipi.

Comentari:
El Síndic de Greuges ciutadà no és recomanable als municipis petits. Respecte de l'Oficina d'Atenció ciutadana cal veure el comentari fet a l'article 13

CAPÍTOL III. ÒRGANS DE PARTICIPACIÓ

Article 23. Caràcter dels òrgans de participació.

1. Tots els òrgans de participació, tenen un caràcter consultiu, d'informe preceptiu, de formulació de propostes i suggeriments, d'acord i amb l'abast previst a l'article 69 de la Llei 7/1985, de 15 d'abril, reguladora de les bases de règim local i l'article 154.2 del decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, del text refós de la llei municipal i de règim local de Catalunya.

2. La constitució d'aquests òrgans és facultativa, llevat dels municipis als quals sigui d'aplicació el títol X de la Llei 57/2003, de mesures de modernització del govern local. La seva creació s'haurà d'acordar pel Ple Municipal amb el quòrum de majoria absoluta.

Secció Primera. El Consell de Ciutat

Article 24. El Consell de Ciutat.

1. És l'òrgan de participació on, representants de la ciutadania debaten amb responsables polítics i tècnics municipals els assumptes públics de la ciutat.

2. Les seves funcions principals són debatre els plans d'actuació generals, canalitzar queixes i suggeriments, emetre informes, promoure estudis i fer propostes en matèria de desenvolupament econòmic, local, planificació estratègica de la ciutat i grans projectes urbans. A títol orientatiu se senyalen específicament les funcions següents:

- a) Emetre informe sobre els assumptes que li siguin demanats per l'alcalde/essa, el Ple Municipal o qualsevol Consell Municipal de participació.
- b) Conèixer i debatre el pla d'actuació municipal i les ordenances i altres disposicions de caràcter general.
- c) Proposar l'aprovació de disposicions de caràcter general que seguiran els tràmits establerts a l'article 5.
- d) Assessorar el govern municipal respecte de les grans línies de la política i gestió municipal.
- e) Conèixer els pressupostos municipals i els resultats de la seva execució.
- f) Proposar la realització d'audiències públiques d'àmbit de ciutat o inferior.

Comentari:
Aquest òrgan és obligatori a tots els municipis inclosos al títol X de la Llei 57/2003.

- g) Promoure la realització de processos participatius en temes concrets.
- h) Proposar la realització de consultes populars o referèndums o la convocatòria de consells ciutadans.
- i) Proposar la realització d'estudis sobre temes d'interès per a la ciutat i promoure el debat sobre els resultats.

Article 25. Composició.

1. Serà presidit per l'alcalde/essa, o persona en qui delegui i el vicepresident serà escollit en la primera sessió del Consell que es faci a l'inici del mandat corporatiu entre les persones que en són membres i no són representants de l'ajuntament ni de qualsevol altra administració pública.

La resta de membres del Consell de Ciutat són:

- a) Un representant de cada Consell Sectorial i Territorial que no podrà ser membre de la Corporació.
- b) Un regidor/a en representació de cada un dels grups municipals
- c) Persones en representació de les organitzacions socials, sindicals, professionals i empresarials més representatives de la ciutat, nomenades per l'alcalde/essa a proposta pròpia o de qualsevol consell de participació.
- d) Persones en representació de les associacions inscrites al Fitxer Municipal d'entitats, escollit per les mateixes entitats mitjançant el procediment que es determini.
- e) Fins a 10 persones d'especial rellevància ciutadana proposades per l'alcalde/essa i nomenades pel Consell de Ciutat.
- f) Representants de les administracions públiques amb competència a l'àmbit territorial de la ciutat, com són ara ensenyament, sanitat, seguretat ciutadana, habitatge, planificació territorial, justícia

Podran assistir, amb veu però sense vot, qualsevol regidor/a i el personal tècnic convocat per l'alcalde/essa.

2. L'ajuntament, en l'acord de creació d'aquest òrgan podrà fixar el número màxim de membres i la seva composició d'aquest consell en funció de la representació efectiva existent al municipi, ajustant en tot cas aquesta als apartats de representació establerts en aquest precepte i com a mínim els que estableixin les normes de règim local.

Article 26. Funcionament.

1. El Consell de Ciutat es reunirà al menys un cop l'any, en sessió ordinària, i tantes vegades com sigui convocat per l'alcalde/essa o per 1/3 dels seus membres. La dinàmica de les sessions i les convocatòries seran acordades mitjançant reglament elaborat pel Consell de Ciutat i aprovat pel Ple Municipal.

2. Aquest mateix reglament podrà preveure la creació d'una Comissió Permanent i determinarà la seva composició i funcions, així com la creació de grups de treball i comissions tècniques que apleguin responsables dels serveis públics de la ciutat que són competència municipal i d'altres administracions.

3. Caldrà preveure especialment el funcionament de les reunions, ja que el nombre elevat de membres del consell requereix la utilització de metodologies que garanteixin el debat i la participació de tots els membres.

Comentari: El nombre total de persones que n'ha de formar part dependrà del nombre d'habitants del municipi. Cada ajuntament hauria de concretar el nombre adient en funció de les seves característiques.

4. El Consell de Ciutat haurà de ser renovat cada quatre anys.

5. Cada any, el Consell de Ciutat debatrà i aprovarà un informe de les actuacions realitzades durant el període i en proposarà iniciatives per millorar-les. Aquest informe serà tramès al Ple de l'Ajuntament.

Secció Segona. Els Consells Territorials

Article 27. Els Consells Territorials.

1. Els Consells Territorials són òrgans de participació amb funcions similars al Consell de Ciutat, però limitades a un àmbit territorial específic. Aquests òrgans es constituïran, si s'escau, a proposta de l'alcalde/essa, a proposta d'un 10% de les entitats inscrites al Fitxer Municipal d'entitats de l'àmbit territorial concret o a proposta d'un 3% de les persones més grans de setze anys inscrites al padró municipal del referit àmbit territorial.

2. L'ajuntament, en l'acord de creació d'aquest òrgan, podrà fixar el número màxim i la composició d'aquest consell en funció de la representació efectiva existent al municipi, ajustant en tot cas aquesta als apartats de representació establerts en aquest precepte i com a mínim els que estableixin les normes de règim local.

Comentari:
Aquests òrgans no tenen massa sentit als municipis petits, llevat que siguin nuclis de població molt dispersos.

Article 28. Composició i funcionament.

1. Serà presidit per l'alcalde/essa o regidor/a en qui delegui i la vicepresidència haurà de recaure en qualsevol dels membres del consell que no pertanyi a la corporació.

2. En formaran part:

- a) Fins a 30 representants de les entitats inscrites al fitxer municipal d'entitats que tinguin l'àmbit territorial d'actuació en aquell espai.
- b) Fins a 20 persones majors de 16 anys escollides aleatòriament del padró d'habitants o a partir d'un llistat previ de persones inscrites que hagin manifestat la seva voluntat de formar-ne part.
- c) Fins a 10 persones d'especial rellevància i representació de l'àmbit territorial proposades per l'alcalde/essa o per qualsevol membre del consell i aprovades pel mateix consell.

3. Els Consells Territorials es reuniran al menys un cop cada tres mesos i tantes vegades com sigui convocat per l'alcalde/essa o per 1/3 dels seus membres.

4. El funcionament de les sessions i les convocatòries seran acordats mitjançant reglament elaborat pel Consell Territorial amb les mateixes indicacions que el Consell de Ciutat i aprovat pel Ple Municipal.

5. Els Consells Territorials hauran de ser renovats cada quatre anys.

6. Cada any, el Consell Territorial debatrà i aprovarà un informe de les actuacions realitzades durant el període i en proposarà iniciatives per millorar-les. Aquest informe serà tramès al Consell de Ciutat.

Comentari:
El nombre total de persones que n'ha de formar part dependrà del nombre d'habitants. Cada ajuntament hauria de concretar el nombre adient en funció de les seves característiques.

Secció Tercera. Els Consells Sectorials

Article 29. Els Consells Sectorials.

1. Són els òrgans de participació que canalitzen les iniciatives i inquietuds ciutadanes en temes concrets d'interès per a la ciutat com ara: l'escola, la cultura, l'esport, el medi ambient, la joventut, les dones, la gent gran, les persones amb disminució, la cooperació i la solidaritat i altres similars.

2. Es podran constituir a proposta de l'alcalde/essa o d'un 10% de les entitats inscrites al Fitxer Municipal d'entitats, l'activitat principal de les quals estigui classificada dins del sector en concret.

Article 30. Composició i funcionament.

1. Serà presidit per l'alcalde/essa o regidor/a en qui delegui i la vicepresidència haurà de recaure en qualsevol dels membres del consell que no pertanyi a la Corporació.

2. En formaran part:

- a) Els representants de les entitats inscrites al Fitxer Municipal d'entitats que tinguin la seva activitat principal en aquest sector i que manifestin mitjançant acord de la seva assemblea la seva voluntat de formar-ne part.
- b) Fins a 20 persones majors de 16 anys escollides aleatòriament del padró d'habitants.
- c) Fins a 10 persones d'especial rellevància i representació de l'àmbit sectorial proposades per l'alcalde/essa o per qualsevol membre del Consell i aprovades pel mateix Consell.

3. L'ajuntament, en l'acord de creació d'aquest òrgan, podrà fixar el número màxim i la composició d'aquest consell en funció de la representació efectiva existent al municipi, ajustant en tot cas aquesta als apartats de representació establerts en aquest precepte i com a mínim els que estableixin les normes de règim local.

4. Els Consells Sectorials es reuniran al menys un cop cada tres mesos i tantes vegades com siguin convocats per l'alcalde/essa o per 1/3 dels seus membres.

5. El funcionament de les sessions i les convocatòries serà acordada mitjançant reglament elaborat pel Consell Sectorial amb les mateixes indicacions que el Consell de Ciutat i aprovat pel Ple Municipal.

6. Els Consells Sectorials hauran de ser renovats cada quatre anys.

7. Cada any el Consell Sectorial debatrà i aprovarà un informe de les actuacions realitzades durant el període i en proposarà iniciatives per millorar-les. Aquest informe serà tramés al Consell de Ciutat.

Article 31. El Consell d'Infants.

1. És un Consell Sectorial amb característiques singulars atesa la composició principal dels seus membres. Té la funció principal d'incorporar les vivències de la població infantil i afavorir la intervenció dels nois i noies en els debats, propostes, suggeriments i queixes respecte de qualsevol actuació municipal, així

Comentari:
El nombre total de persones que n'ha de formar part dependrà del nombre d'habitants. Cada ajuntament hauria de concretar el nombre adient en funció de les seves característiques.

com ser-ne informats i opinar sobre totes les actuacions d'altres administracions públiques que actuen a la ciutat.

2. El reglament del Consell d'Infants, que haurà de ser aprovat pel Ple Municipal, concretarà la seva organització i el seu funcionament.

Article 32. El Consell d'Equipament.

1. L'ajuntament promourà la constitució d'òrgans de participació relacionats amb la gestió d'equipaments públics per tal de facilitar la implicació ciutadana en la seva programació i funcionament.

2. Serà presidit per l'alcalde/essa o regidor/a en qui delegui i la vicepresidència haurà de recaure en qualsevol dels membres del consell que no pertanyi a la corporació.

3. En podran formar part les entitats usuàries de l'equipament, els responsables tècnics del mateix, representants del Consell Territorial on es trobi i representants dels usuaris/es escollits aleatòriament del llistat dels mateixos. Es pot promoure també la realització d'un registre específic de persones usuàries interessades en formar part de la Comissió de l'Equipament, per tal d'escollir-ne de manera aleatòria les que n'haurien d'incorporar-se.

4. Es regularà pel reglament proposat pels membres del Consell i aprovat pel Ple Municipal i hauran de ser renovats cada quatre anys.

Article 33. Comissions específiques

El Consell de Ciutat, el Consell Territorial o qualsevol Consell Sectorial o d'Equipament, així com l'alcalde/ssa podrà promoure la constitució de comissions de treball específiques per intervenir en temes concrets que es caracteritzin per tenir una durada determinada en el temps.

La composició i el funcionament d'aquestes comissions seran determinats per l'acord de constitució.

CAPÍTOL IV. Foment de les metodologies participatives

Article 34. Definició de procés participatiu.

Als efectes d'aquest Reglament s'entén per procés participatiu aquell que de manera integral contempla les fases següents:

- a) Fase d'informació, mitjançant la qual es tracta de difondre al conjunt de la ciutadania afectada la matèria o projecte sobre el qual es vol demanar la participació, fent servir els mitjans adients.
- b) Fase de debat ciutadà, mitjançant la qual i emprant les metodologies adequades es promou el diagnòstic, debat i propostes de la ciutadania.
- c) Fase de retorn, mitjançant la qual es trasllada a les persones participants i al conjunt de la ciutadania el resultat del procés.

Article 35. Utilització de metodologies participatives.

El programa d'actuació municipal preveurà cada any, a proposta de l'alcalde/essa, o del Consell de Ciutat quins projectes s'impulsaran mitjançant aquestes metodologies i es recolliran les experiències cada any en una memòria d'avaluació d'aquests processos.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

PRIMERA. L'ajuntament promourà l'elaboració d'una Carta Ciutadana que ajudi a clarificar, difondre i utilitzar els mitjans adients pel millor exercici dels drets ciutadans d'informació, consulta, associació, reunió i participació.

SEGONA. L'ajuntament promourà l'elaboració d'un pla integral o director de participació per millorar l'organització municipal i fer-la més permeable a les iniciatives ciutadanes, afavorint l'estructuració i consolidació del teixit associatiu, així com l'interès de la ciutadania per intervenir en la millora de la seva ciutat.

TERCERA. L'aparició de nous models, experiències o sistemes que afavoreixin la participació ciutadana en les accions del govern local podran ser incorporats, a proposta del Consell de Ciutat, per l'alcalde/essa, a no ser que suposin modificació d'aquest Reglament, en tal cas caldrà que sigui aprovat pel Ple de la Corporació.

ANNEX LEGISLATIU

INFORME SOBRE LA LEGISLACIÓ VIGENT A CATALUNYA EN MATÈRIA DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA. Extracte de les diferents normatives.

• Llei 7/1997, de 18 de juny, d'associacions.

Article 31

Foment de l'associacionisme

1. Les administracions públiques de Catalunya han de promoure l'associacionisme i facilitar el desenvolupament de les associacions que persegueixen finalitats d'interès social, tot respectant-ne la llibertat i l'autonomia envers els poders públics. Així mateix, les administracions públiques han d'oferir la informació necessària i els instruments de col·laboració a les persones que pretenguin emprendre qualsevol projecte associatiu.

2. Les associacions declarades d'utilitat pública en els termes establerts per l'article 30 i les que, tenint o no aquesta condició, duguin a terme activitats d'interès social, com una forma de participació ciutadana en les activitats d'interès general, tenen accés a les mesures de suport econòmic, de suport tècnic, de formació, d'assessorament i a altres ajudes similars a les esmentades que estableixin les administracions públiques de Catalunya per al foment de l'associacionisme.

3. Als efectes del que disposa aquesta llei, s'entén per associació d'interès social la que té unes finalitats estatutàries orientades a la satisfacció d'interessos que transcendeixin els dels mateixos associats i associades i que fa habitualment i preferentment actuacions en benefici de terceres persones.

4. Les administracions públiques de Catalunya poden establir, en els ordenaments tributaris respectius, beneficis per a les associacions d'interès social i les associacions que han estat declarades d'utilitat pública.

5. Les administracions han de fomentar la creació i la utilització de mecanismes extrajudicials de resolució dels conflictes que es plantegin en l'àmbit d'actuació de les associacions.

Article 35

Altres associacions de caràcter especial.

1. Les associacions d'alumnes i de pares d'alumnes definides i regulades per la legislació educativa es regeixen, en els aspectes generals, per les normes contingudes en aquesta Llei. No són aplicables a les associacions d'alumnes les prescripcions relatives a les edats, fixades en l'article 34.

2. Les associacions d'usuaris i consumidors definides per la Llei 3/1993, del 5 de març, de l'Estatut del consumidor, es regeixen, en els aspectes generals, per les normes contingudes en la present Llei.

3. Les associacions de caràcter cultural es regeixen, en els aspectes generals, per les normes contingudes en aquesta Llei, sens perjudici de l'aplicació de la legislació específica.

4. Les associacions de veïns i veïnes, constituïdes per a la defensa de llurs interessos generals o sectorials, a les quals es refereix, amb la consideració d'entitats de participació ciutadana, el Decret legislatiu 2/2003, del 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, es regeixen, en els aspectes generals, per les normes contingudes en la present Llei, sens perjudici dels drets que tenen reconeguts en relació amb el municipi en la dita llei ni d'altres especificitats que estableixin altres lleis.

5. Les associacions de voluntaris i voluntàries, creades en el marc de la Llei 25/1991, del 13 de desembre, es regeixen, en els aspectes generals, per les normes contingudes en aquesta Llei, sens perjudici de la legislació específica relacionada amb l'activitat que desenvolupin.

• **LLEI 22/1998, de 30 de desembre, de la Carta municipal de Barcelona.**

Article 8

El govern municipal actua d'acord amb els principis d'eficàcia, jerarquia, descentralització, desconcentració i coordinació. Han d'ésser criteris essencials de la seva organització diferenciar les funcions deliberants d'ordenació, programació i control de les executives de govern i administració, i desenvolupar la descentralització i la desconcentració territorial i fomentar la participació ciutadana.

Article 20

Els districtes són òrgans territorials per a la desconcentració de la gestió i la descentralització de la participació ciutadana i per a l'aplicació d'una política municipal orientada a la correcció dels desequilibris i la representació dels interessos dels diversos barris i zones del municipi. L'actuació dels districtes s'ha d'ajustar als principis d'unitat de govern, eficàcia, coordinació i solidaritat.

TÍTOL IV.- Participació ciutadana i drets dels veïns

Capítol I.- Principis generals

Article 30

1. L'Ajuntament de Barcelona garanteix la participació ciutadana, especialment en les matèries que afecten més directament la qualitat de vida dels ciutadans.

2. La participació ciutadana es regeix pel que s'estableix en aquest títol i informa el conjunt de la Carta Municipal.

3. Les normes de participació contingudes en aquesta Carta es desenvolupen per mitjà de disposicions reglamentàries aprovades per l'Ajuntament de Barcelona.

Capítol II.- Instituts de participació ciutadana

Article 31

1. L'audiència pública és la forma de participació per mitjà de la qual els administrats proposen a l'administració municipal l'adopció de determinats acords o reben informació en llurs actuacions. Es fa de forma oral, en unitat d'acte i amb l'assistència dels ciutadans que ho desitgin.

2. L'àmbit de l'audiència pública pot ésser de ciutat o de districte.

Article 32

1. Mitjançant la iniciativa ciutadana els ciutadans sol·liciten a l'ajuntament que dugui a terme una determinada activitat d'interès públic i de competència municipal, i per a fer-la aporten mitjans econòmics, béns, drets o treball personal.

2. L'ajuntament pot establir per reglament els procediments de col·laboració amb els ciutadans en supòsits d'actuacions conjuntes, promoció privada de projectes municipals o obligacions pactades amb els propietaris o usuaris d'edificis o establiments en els quals incideixin obres o serveis municipals, o en situacions anàlogues.

Article 33

Es reconeix la iniciativa per a l'aprovació de disposicions de caràcter general per als ciutadans, d'acord amb el que estableix l'article 28.

Article 34

Les entitats, les organitzacions i les associacions ciutadanes sense ànim de lucre poden exercir competències municipals o participar en nom de l'ajuntament, en la gestió de serveis o equipaments la titularitat dels quals correspon a altres administracions públiques. La gestió cívica de competències municipals es pot utilitzar per a les activitats i els serveis susceptibles de gestió indirecta, té sempre caràcter voluntari i no lucratiu i s'adjudica mitjançant concurs públic quan hi hagi diverses entitats o organitzacions amb característiques idèntiques o semblants.

Article 35

L'ajuntament i cadascun dels seus districtes poden demanar l'opinió dels ciutadans en matèria de la seva competència per mitjà de la consulta ciutadana, la qual, dins el marc de la legislació pertinent, ha de respectar:

- a) El dret de tots els empadronats a ésser consultats.
- b) El dret dels consultats a conèixer les solucions alternatives amb el màxim possible d'informació escrita i gràfica.

Article 36

1. Es crea el Consell de Ciutat, integrat pels representants de les entitats econòmiques, socials, culturals, professionals i de veïns més representatives, com a òrgan de debat del programa d'actuació, dels pressupostos municipals, dels grans projectes de ciutat i dels indicadors dels resultats de la gestió municipal. Aquest Consell de Ciutat es reuneix, com a mínim, un cop l'any.

2. S'han de determinar per reglament la composició del Consell de Ciutat i la constitució dels consells sectorials i de districte.

3. El Consell de Ciutat pot formular propostes d'acord al Consell Municipal, que s'han d'incloure en l'ordre del dia de les sessions que correspongui.

Article 37

1. A fi de facilitar la participació ciutadana, s'ha de regular el Fitxer General d'entitats ciutadanes com a instrument bàsic per a les relacions de l'administració municipal amb les entitats.

2. L'ajuntament pot establir els criteris, els procediments i els efectes de la declaració d'entitat d'interès ciutadà.

3. L'Ajuntament de Barcelona pot proposar a l'administració o administracions competents que determinades entitats siguin declarades d'utilitat pública o d'interès social.

4. Les entitats a què fa referència aquest article poden formular al·legacions o propostes sobre els assumptes inclosos en l'ordre del dia del Consell Plenari. L'alcalde o alcaldessa pot acordar, si així ho creu convenient i la importància de l'assumpte ho aconsella, que siguin llegides, escoltades totalment o de manera resumida les al·legacions o les propostes de les entitats, abans de passar a la votació de l'assumpte corresponent.

5. Les entitats ciutadanes poden exercir la iniciativa ciutadana per a proposar a l'ajuntament l'aprovació de disposicions de caràcter general, d'acord amb els requisits de procediment i de representació que estableixi el Reglament orgànic.

Capítol III.- Drets dels veïns

Article 38

1. L'Ajuntament de Barcelona ha de vetllar perquè a la ciutat no es produeixin conductes discriminatòries negatives per raó de raça, religió, color, ascendència, edat, gènere, sexe, discapacitat o lloc de naixement.

2. La ciutat, els ciutadans i les ciutadanes de Barcelona han de fer extensiu el seu zel en la defensa i la protecció d'aquests drets fonamentals a totes les persones que es trobin a la ciutat sense ésser-ne residents.

Article 39

1. Els ciutadans tenen dret a ésser informats de les activitats municipals, a accedir als arxius públics i a utilitzar tots els mitjans d'informació general que l'Ajuntament estableixi mitjançant l'ús de qualsevol de les tecnologies al servei de la comunicació, en els termes i les condicions i amb l'abast que determini la legislació general sobre la matèria, el Reglament orgànic i les ordenances.

2. A fi d'assegurar la màxima participació, la informació municipal es pot fer en les formes següents:

a) Informació pública.

b) Informació pública individualitzada, que s'ha d'utilitzar en les actuacions urbanístiques de singular rellevància i en altres supòsits que s'estableixin per reglament.

c) Consulta directa dels ciutadans, mitjançant sistemes telefònics i telemàtics, de les bases de dades, fitxers i registres que l'ajuntament disposi obrir a l'accés públic. L'ajuntament ha de regular els efectes de les comunicacions trameses mitjançant correu electrònic.

3. Els veïns tenen dret a ésser informats dels resultats de la gestió municipal. A fi de fer efectiu aquest principi de transparència, l'Ajuntament de Barcelona ha de definir un conjunt d'indicadors d'activitat, costos, eficàcia, eficiència i qualitat, els valors dels quals han d'ésser publicats anualment abans del 30 de març. Aquesta informació és difosa pels mitjans i per les xarxes de comunicació per a assegurar-ne el coneixement general.

Article 40

Per a l'exercici del dret de petició, s'ha de seguir el que disposen les lleis generals sobre aquesta matèria, amb les particularitats següents:

a) L'exercici del dret de petició pot ésser individual o col·lectiu.

b) En l'exercici d'aquest dret sobre les matèries que siguin competència dels districtes es pot sol·licitar que tingui lloc un debat públic previ a la seva resolució. En aquest cas són aplicables les normes que regulen l'audiència pública.

Article 41

1. L'Ajuntament de Barcelona ha de prestar el servei d'accés a la informació municipal i ciutadana per sistemes telemàtics. Aquest servei municipal pot ésser gestionat per qualsevol de les formes de gestió establertes per aquesta Carta.

2. En la prestació del servei a què fa referència l'apartat 1, l'ajuntament ha de vetllar perquè qualsevol persona, empresa, administració, institució, organisme o entitat pugui accedir a la màxima informació sobre la ciutat, tant pel que fa a aspectes generals com a qüestions específiques. Amb aquesta finalitat, l'Ajuntament pot convenir amb altres administracions, organismes, institucions o entitats nacionals o internacionals la interconnexió de les diferents bases de dades. En tot cas, cal especificar quina informació és pròpiament municipal i quina és facilitada per altres organismes, persones o entitats.

3. L'Ajuntament de Barcelona pot promoure tota mena de consorcis i associacions, i participar-hi, qualsevol que en sigui l'àmbit geogràfic, amb la finalitat d'impulsar i estimular l'ús de les noves tecnologies i el desenvolupament de nous sistemes d'informació, posar en comú les bases de dades i d'informació municipals i facilitar-hi l'accés.

4. En el tractament específic de la informació que es posi a disposició de qui la vulgui consultar i en la determinació dels procediments i protocols d'accés, cal tenir en compte la normativa que regula el caràcter privat de les dades personals. L'ajuntament pot exigir la identificació prèvia del consultant i establir requisits específics per a obrir l'accés a determinats fitxers o bases de dades.

Article 42

1. Tots els ciutadans tenen dret a ésser informats de les dades que l'ajuntament posseeix sobre les condicions ambientals en el terme municipal, especialment sobre les relatives als nivells de contaminació de l'aire, del sòl i de l'aigua, i sobre la contaminació de caràcter acústic.

2. En el marc de la carta dels drets mediambientals i de la legislació general sobre medi ambient, l'Ajuntament ha de desenvolupar la seva política mediambiental i exercir totes les seves competències atenent la seva incidència en la qualitat del medi ambient.

3. L'ajuntament ha de fomentar l'ús del transport públic davant el transport privat i l'ús de vehicles no contaminants davant dels que puguin produir algun tipus de contaminació. Les mesures concretes d'aplicació d'aquesta norma s'han d'establir en les ordenances municipals.

4. És principi general de la hisenda municipal que les activitats o els béns que produeixin contaminació o qualsevol altres tipus de molèsties han d'ésser més intensament gravats que els que siguin innocus. En tot cas, els serveis municipals han de considerar com a prioritàries les actuacions dirigides a restablir l'ordre mediambiental quan aquest sigui pertorbat.

5. L'ajuntament ha de fomentar l'ús d'energies renovables en totes les seves instal·lacions i n'ha de promoure l'aplicació als habitatges i les indústries del municipi.

Article 43

1. Els veïns de Barcelona tenen dret a ésser protegits per l'ajuntament davant les companyies públiques i privades prestadores de serveis públics.

2. Amb aquesta finalitat, i sens perjudici d'altres actuacions, els ciutadans poden fer ús del procediment arbitral municipal regulat per l'article 141.

Article 70

En l'elaboració dels instruments d'ordenació i dels projectes d'urbanització i d'obres s'ha de fomentar la participació ciutadana per mitjà dels procediments regulats en el títol IV. El Reglament del Consell Municipal ha d'establir els supòsits en què sigui obligatori, a més del tràmit d'informació pública, si s'escau, el seguiment d'altres procediments de participació ciutadana.

• Llei 2/2002, de 14 de març, d'urbanisme

Article 8.- Publicitat i participació ciutadana als processos de planejament i de gestió urbanístics.

8.1.- Es garanteixen i han de fomentar-se els drets d'iniciativa, informació i participació dels ciutadans als processos urbanístics de planejament i gestió.

8.2.- Els ajuntaments poden constituir voluntàriament consells assessors urbanístics, com a òrgans locals de caràcter informatiu i deliberatiu, als efectes establerts a l'apartat 1.

8.3.- Els processos urbanístics de planejament i gestió, i el contingut de les figures del planejament i dels instruments de gestió, inclosos els convenis, estan sotmesos al principi de publicitat.

8.4.- Els particulars tenen dret a obtenir dels organismes de l'administració competent les dades certificades que els permetin assumir les seves obligacions i l'exercici de l'activitat urbanística.

8.5 S'han de regular per reglament les formes de consulta i divulgació dels projectes urbanístics, els mitjans d'accés dels ciutadans als referits projectes i als corresponents documents i la prestació d'assistència tècnica per a que puguin comprendre-la correctament.

8.6.- Els organismes públics, els concessionaris de serveis públics i els particulars han de facilitar la documentació i la informació necessàries per la redacció dels plans d'ordenació urbanística.

8.7.- En matèria de planejament i de gestió urbanístics, els poders públics han de respectar la iniciativa privada, promoure-la en la mesura més àmplia possible i substituir-la en els casos d'insuficiència o d'incompliment, sens perjudici dels supòsits d'actuació pública directa.

8.8.- La gestió urbanística pot encarregar-se tant a la iniciativa privada com a organismes de caràcter públic i a entitats, societats o empreses mixtes.

Article 59.- Documentació dels plans d'ordenació urbanística municipal.

59.1.- Els plans d'ordenació urbanística municipal es formalitzen, exceptuant el establert al apartat 2, mitjançant els següents documents:

- a) La memòria descriptiva i justificativa del pla, amb els estudis complementaris corresponents.
- b) Els plànols d'informació i ordenació urbanística del territori i del traçat de las xarxes bàsiques de abastiment d'aigua, de subministre de gas i energia elèctrica, de comunicacions, de telecomunicacions i de sanejament i les corresponents a la resta de serveis establerts al pla.
- c) Les normes urbanístiques.
- d) El catàleg de béns a protegir, d'acord amb l'article 69.
- e) L'agenda i l'avaluació econòmica i financera de les actuacions a desenvolupar.
- f) La documentació mediambiental adequada i, com a mínim, l'informe mediambiental.
- g) El programa d'actuació urbanística municipal, si procedeix.

59.3.- La memòria a que fa referència l'apartat 1a) ha de integrar:

- a) El programa de participació ciutadana que l'ajuntament hagués aplicat al llarg del procés de formulació i tramitació del pla per garantir la efectivitat dels drets reconeguts a l'article 8.

DISPOSICIÓ FINAL SETENA.- S'autoritza al Govern, d'acord amb l'establert al Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, a regular, amb caràcter supletori, en defecte de disposicions reglamentàries de les corporacions locals, el desenvolupament dels aspectes relatius a la participació ciutadana en l'elaboració dels plans d'ordenació urbanística municipal i els programes d'actuació urbanística municipal.

• **Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya.**

TÍTOL XIV.- De la informació i la participació ciutadanes

Article 154.- Facilitació d'informació i participació ciutadanes

154.1 Les corporacions locals han de facilitar la més àmplia informació sobre llur activitat i la participació de tots els ciutadans en la vida local.

154.2 Les formes, els mitjans i els procediments de participació que les corporacions estableixen en l'exercici de llur potestat d'autorganització no poden en cap cas disminuir les facultats de decisió que corresponen als òrgans representatius.

Capítol I.- Informació als ciutadans

Article 155.- Publicitat de les actuacions locals

155.1 La corporació, per acord del ple, ha de determinar els mitjans necessaris per a donar publicitat als acords adoptats per la corporació i les convocatòries dels òrgans les sessions dels quals siguin públiques, a fi de garantir el dret dels ciutadans a la més àmplia informació sobre les activitats de l'ens local.

155.2 Tots els ciutadans tenen dret a:

a) Obtenir còpies i certificacions acreditatives dels acords adoptats per les corporacions locals i dels seus antecedents. Per a exercir aquest dret cal que el sol·licitant acrediti la seva condició d'interessat en el procediment, d'acord amb el que disposa la legislació sobre procediment administratiu.

b) Consultar la documentació, els arxius i els registres de la corporació. Per a exercir aquest dret cal que la documentació tingui la condició de pública o s'acrediti un interès directe en l'assumpte. No és necessari aquest requisit si es tracta de documentació històrica, d'acord amb el que estableix la Llei d'arxius de Catalunya.

155.3 Els drets anteriors resten, en qualsevol cas, limitats en tot allò que afecta la seguretat i la defensa de l'Estat, la investigació de delictes o la intimitat de les persones.

155.4 El procediment per a exercir el dret d'informació s'ha de regular per acord del ple. En qualsevol cas, la denegació ha d'ésser motivada i justificada d'acord amb els supòsits establerts legalment.

155.5 Els reglaments i les ordenances locals poden ésser consultats en qualsevol moment per tots els ciutadans.

Capítol II.- Participació ciutadana

Article 156.- Publicitat de les sessions

156.1 Les sessions del ple de les corporacions locals són públiques. No obstant això, poden ésser secrets el debat i la votació d'aquells assumptes que poden afectar el dret fonamental dels ciutadans a què es refereix l'article 18.1 de la Constitució, quan així s'acordi per majoria absoluta. No són públiques les sessions de les comissions de govern.

156.2 Són també públiques les sessions dels òrgans de participació.

156.3 Les sessions dels altres òrgans de govern són secretes, llevat que es disposi altrament per acord del ple.

Article 157.- Dret de petició

157.1 Els ciutadans poden exercir el dret de petició davant les autoritats locals sol·licitant l'adopció d'actes o acords en matèria de llur competència.

157.2 Les peticions s'han de formalitzar sempre per escrit.

157.3 Els requisits i la tramitació de les peticions s'han d'ajustar al que disposa la legislació que desplega l'article 29 de la Constitució i, si s'escau, la de procediment administratiu.

Capítol III.- Associacions de veïns

Article 158.- Caràcter i drets

158.1 Les associacions constituïdes per a la defensa dels interessos generals o sectorials dels veïns tenen la consideració d'entitats de participació ciutadana.

158.2 En relació amb el municipi, per acord del ple, les associacions tenen dret a:

- a) Rebre informació directa dels assumptes que són de llur interès.
- b) Elevar propostes d'actuació en l'àmbit de les matèries de competència municipal.
- c) Formar part dels òrgans de participació.
- d) Intervenir en les sessions del ple i de les comissions d'estudi, d'informe o de consulta en els supòsits específics que es determinin.

158.3 Els municipis, d'acord amb llurs possibilitats econòmiques, han de determinar els mitjans públics que poden ésser utilitzats per les associacions en l'exercici de llurs funcions, i també els ajuts econòmics de què poden gaudir a càrrec dels pressupostos corresponents. L'assignació de mitjans i la distribució dels ajuts s'han d'efectuar amb criteris objectius, d'acord amb la importància i la representativitat de les entitats.

158.4 Sens perjudici del Registre general d'associacions de la Generalitat, els municipis han d'establir un registre propi a l'efecte del que disposa aquest article, en el qual s'han d'inscriure les associacions en el termini de vint dies des de la petició, transcorregut el qual sense resolució expressa, s'entenen inscrites.

158.5 A petició de l'ens local interessat i de les mateixes entitats, la Generalitat, d'acord amb el que disposa el Reial decret 1786/1996 de 19 de juliol, ha de sol·licitar a l'Estat la declaració d'utilitat pública de les entitats a què es refereix aquest article.

Capítol IV.- Consultes populars

Article 159.- Supòsits, requisits i procediment

159.1 Els alcaldes, amb l'acord previ del ple per majoria absoluta, poden sotmetre a consulta popular els assumptes de la competència pròpia municipal i de caràcter local que siguin d'especial importància per als interessos dels veïns, llevat dels relatius a les finances locals.

159.2 L'alcalde o alcaldessa ha de sotmetre al ple, a l'efecte del que estableix l'apartat 1, les sol·licituds de consulta popular presentades per un nombre de veïns que, com a mínim, sigui igual a:

- a) El 20% dels habitants, en poblacions de 5.000 habitants o menys.
- b) 1.000 més el 10% dels habitants que excedeixen els 5.000 habitants, en les poblacions de 100.000 habitants o menys.
- c) 10.500 més el 5% dels habitants que excedeixen els 100.000 habitants, en les poblacions de més de 100.000 habitants.

159.3 Per reglament s'han de determinar els requisits i les condicions per a exercir aquest dret.

159.4 L'autorització de la convocatòria de consulta popular s'ha d'ajustar a les regles següents:

- a) La corporació local ha de trametre a la Generalitat una còpia literal de l'acord adoptat pel ple de l'ajuntament, la qual ha de contenir els termes exactes de la consulta.
- b) El Govern de la Generalitat ha de trametre la sol·licitud municipal al Govern de l'Estat, a la qual ha d'adjuntar, si s'escau, un informe sobre la conveniència de fer la consulta, d'acord amb l'interès general de Catalunya.
- c) Correspon al Govern de l'Estat d'autoritzar la consulta.

Article 160.- Convocatòria de la consulta i publicació

160.1 El Govern de la Generalitat, un cop concedida l'autorització i d'acord amb la resolució municipal, ha de convocar la consulta popular mitjançant decret, el qual ha de contenir el text íntegre de la disposició o la decisió objecte de la consulta i ha d'assenyalar clarament la pregunta o les preguntes que ha de respondre el cos electoral convocat. Així mateix, d'acord amb la resolució municipal, ha de determinar la data en què s'ha de fer la consulta, la qual ha de quedar inclosa entre els trenta i els seixanta dies posteriors a la data de publicació del decret.

160.2 El decret de convocatòria s'ha de publicar al DOGC i al BOP corresponent. S'ha d'anunciar també en un dels diaris de més circulació en l'àmbit de Catalunya i en una de les publicacions periòdiques de més circulació en l'àmbit comarcal corresponent, si s'escau, dins els cinc dies naturals següents a la publicació al DOGC.

160.3 L'ajuntament afectat ha d'afixar el decret de convocatòria en el tauler d'anuncis i l'ha de difondre, si s'escau, pels mitjans de comunicació local.

Article 161.- Realització de la consulta

La realització de la consulta s'ha d'ajustar a les disposicions generals i al procediment establert per la legislació de l'Estat sobre referèndums, amb les modificacions següents:

- a) Les funcions de les juntes electorals provincials corresponen a les juntes de zona.
- b) Les funcions de la Junta Electoral Central corresponen a la Junta Electoral de Catalunya.
- c) Els espais gratuïts de propaganda resten limitats als mitjans de comunicació institucionals de l'àmbit local afectat. Només hi tenen dret els grups polítics amb representació a l'ajuntament i les associacions o grups promotors de les consultes populars.
- d) El règim dels recursos contenciosos electorals s'ha d'ajustar al que resulta de les lletres a) i b).

• Decret legislatiu 2/2003 , de 4 de novembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de l'organització comarcal de Catalunya.

Article 26.- Principis de la prestació de serveis.

26.1.- Els consells comarcals han de vetllar perquè, en els municipis del seu àmbit territorial es duguin a terme, amb nivells de qualitat homogenis, els serveis, les activitats i les prestacions que, d'acord amb els articles 66 i 67 del Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, són de competència local.

26.2.- L'efectivitat de la prestació homogènia dels serveis i la realització de les activitats i les prestacions d'àmbit local es regeixen pels principis de subsidiarietat i cooperació locals, complementarietat, suplència, associació, partenariat i participació ciutadana, que s'han de concretar en el programa d'actuació comarcal.

• Decret 287/2003, de 4 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament parcial de la Llei 2/2002, de 14 de març, d'urbanisme.

Article 4.- Participació ciutadana en el procés de planejament. Consells Assessors Urbanístics (Desenvolupament dels articles 8 i 59.3.a) de la Llei 2/2002, de 14 de març, d'urbanisme).

4.1.- Per a facilitar la participació ciutadana en qualsevol procés de formulació del Pla d'ordenació urbanística municipal i del Programa d'actuació urbanística municipal i comarcal o de la seva revisió, el òrgan competent, simultàniament al acord mitjançant el qual es decideixi l'inici de la tasca de formació de les figures de planejament general referides, haurà d'aprovar el Programa de participació ciutadana, objecte de l'article 59.3.a) de la Llei d'Urbanisme, que expressarà les mesures i les actuacions previstes per a garantir i fomentar els drets d'iniciativa, d'informació i de participació dels ciutadans.

El programa de participació ciutadana també ha de preveure les mesures o actuacions que s'hauran d'aplicar en el supòsit de modificació puntual de les referides figures de planejament general.

A més a més, l'acord d'inici del procés de formulació ha de definir els objectius fonamentals que es pretenguin assolir.

El programa de participació pot comprendre tant la fase prèvia a la redacció dels documents de les figures de planejament com al període de la seva formació i les posteriors fases, a partir de la convocatòria d'informació pública, amb la finalitat de facilitar tant la divulgació i la comprensió dels objectius i del contingut dels treballs de planejament com la formulació d'al·legacions, suggeriments o propostes alternatives al llarg de la preceptiva informació pública a convocar després de l'aprovació inicial.

Aquest acord s'ha de publicar per edicte en el diari o butlletí oficial corresponent, a més a més d'altres divulgacions potestatives que s'acorden fer, i el seu contingut pot ser objecte de consulta pública a les dependències i amb l'horari que l'edicte indiqui.

4.2.- La documentació sotmesa a la informació pública que es convoqui després de l'aprovació inicial ha de contenir:

- a) Els documents que integrin específicament el planejament general formulat o la seva revisió.
- b) La definició de objectius i el programa de participació ciutadana aprovat.
- c) Els treballs de redacció del planejament que permetin percebre els criteris, alternatives i solucions plantejades, prèviament a l'adopció de decisions per a la formulació del projecte aprovat inicialment.

4.3.- Els ajuntaments poden constituir, d'acord amb l'article 8.2 de la Llei, consells assessors urbanístics, amb les facultats informatives i deliberatives que en cada cas els reconeixin, com poden ser: a) proposar mesures i actuacions per incloure-les en el programa de participació ciutadana i fer el seguiment de la seva posada en pràctica, b) formular i plantejar criteris i alternatives d'ordenació, c) considerar les propostes del planejament per garantir els objectius del desenvolupament urbanístic sostenible, d) opinar sobre les al·legacions presentades i e) estudiar, proposar i seguir les mesures i les actuacions que s'han d'emprendre per a promoure la participació ciutadana en la tramitació de les figures de planejament derivat i d'instruments de gestió quan considerin que la seva transcendència ho justifiqui, amb l'objecte d'enriquir el debat del corresponent procés urbanístic.

4.4.- Aquests consells estaran integrats pels membres que designin els ajuntaments, com representants d'altres administracions públiques, corporacions, associacions i altres institucions de la societat civil, així com expertes en urbanisme, habitatge, mediambient i matèries connexes.

INFORME SOBRE LA LEGISLACIÓ ESTATAL VIGENT EN MATERIA DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA. Extracte de les diferents normatives.

• Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local

Article 24 (modificat per la Llei 57/2003, de 16 de desembre, de mesures per a la modernització del govern local)

1.- Per a facilitar la participació ciutadana en la gestió dels assumptes locals i millorar aquesta, els municipis podran establir òrgans territorials de gestió desconcentrada, amb l'organització, funcions i competències que cada Ajuntament els confereixi, atenent a les característiques del assentament de la població en el termini municipal, sens perjudici de la unitat de govern i gestió del municipi.

2.- Als municipis assenyalats a l'article 121 els serà d'aplicació el règim de gestió desconcentrada establert a l'article 128.

Article 69

1. Les corporacions locals facilitaràn la més àmplia informació sobre llur activitat i la participació de tots els ciutadans en la vida local.

2. Les formes, medi i procediments de participació que les corporacions establiran en exercici de la seva potestat d'autoorganització no podran mai menyscabar les facultats de decisió que corresponen als òrgans representatius regulats per la Llei.

Article 70 (modificat per la Llei 57/2003, de 16 de desembre, de mesures per a la modernització del govern local)

1. Les sessions del Ple de les corporacions locals són públiques. Això no obstant, podran ser secrets el debat i votació d'aquells assumptes que puguin afectar el dret fonamental dels ciutadans a què es refereix l'art. 18.1 de la Constitució, quan així s'acordi per majoria absoluta.

No són públiques les sessions de la Junta de Govern Local.

2. Els acords que adoptin les corporacions locals es publicuen o notifiquen en la forma prevista per la llei. Les ordenances, inclòs l'articulat de les normes dels plans urbanístics, així com els acords corresponents a aquests i que la seva aprovació definitiva fora competència dels ens locals, es publicaran al «Butlletí Oficial» de la província i no entraran en vigor fins que s'hagi publicat completament el seu text i hagi transcorregut el termini previst en l'art. 65.2 menys els pressupostos i les ordenances fiscals que es publicuen i entren en vigor en els terminis previstos a la Llei 39/1988, de 28 de desembre, reguladora de les hisendes locals. Les administracions públiques amb competències urbanístiques hauran de tenir a disposició dels ciutadans que ho sol·licitin, còpies complertes del planejament vigent al seu àmbit territorial.

3. Tots els ciutadans tenen dret a obtenir còpies i certificacions acreditatives dels acords de les corporacions locals i els seus antecedents, així com a consultar els arxius i registres en els termes que disposi la legislació de desenvolupament de l'art. 105, b) de la Constitució. La denegació o limitació d'aquest dret, en tot el que afecti a la seguretat i defensa de l'Estat, l'esbrinament dels delictes o la intimitat de les persones, s'haurà de verificar mitjançant resolució motivada.

Article 70 bis (addicionat per la Llei 57/2003, de 16 de desembre, de mesures per a la modernització del govern local)

1.- Els ajuntaments hauran d'establir i regular en normes de caràcter orgànic procediments i òrgans adequats per a l'efectiva participació dels veïns en els assumptes de la vida pública local, tant a l'àmbit del municipi en el seu conjunt com al dels districtes, en el supòsit de que existeixi en el municipi les indicades divisions territorials.

2.- Els veïns que tinguin dret de sufragi actiu a les eleccions municipals podran exercir la iniciativa popular, presentant propostes d'acords o actuacions o projectes de reglaments en matèries de la competència municipal. Les indicades iniciatives hauran de ser subscrietes almenys per el següent percentatge de veïns del municipi:

- a) Fins a 5.000 habitants, el 20 per cent.
- b) De 5.001 a 20.000 habitants, el 15 per cent.
- c) A partir de 20.001 habitants, el 10 per cent.

Aquestes iniciatives es sotmetran a debat i votació en el Ple, sens perjudici de que siguin resoltes per l'òrgan competent per raó de la matèria. En tot cas es requerirà el previ informe de legalitat del secretari de l'ajuntament, així com l'informe de l'interventor quan la iniciativa afecti a drets i obligacions de contingut econòmic de l'ajuntament. Als municipis a que es refereix l'article 121 d'aquesta Llei, l'informe de legalitat serà emès pel secretari general del Ple i quan la iniciativa afecti a drets i obligacions de contingut econòmic , l'informe serà emès per l'Interventor General Municipal.

L'establert en aquest apartat s'entén sens perjudici de la legislació autonòmica en aquesta matèria.

Dites iniciatives poden portar incorporada una proposta de consulta popular local, que serà tramitada pel procediment i amb els requisits previstos a l'article 71.

Així mateix, les entitats locals i, especialment, els municipis hauran d'impulsar la utilització interactiva de les tecnologies de la informació i la comunicació per a facilitar la participació i la comunicació amb els veïns, per a la presentació de documents i per a la realització de tràmits administratius, d'enquestes i, en el seu cas, de consultes ciutadanes.

Les Diputacions provincials, "Cabildos" i Consells insulars col·laboraran amb els municipis que, per la seva insuficient capacitat econòmica i de gestió, no puguin desenvolupar en grau suficient el deure establert en aquest apartat.

Article 71

De conformitat amb la legislació de l'Estat i de la Comunitat Autònoma, quan aquesta hi tingui competència estatutàriament atribuïda, els Alcaldes, amb l'acord de la majoria absoluta del Ple i l'autorització del Govern de la Nació, podran sotmetre a consulta popular aquells assumptes de la competència pròpia municipal i de caràcter local que siguin d'especial rellevància per als interessos dels veïns, amb excepció dels relatius a la Hisenda Local.

Article 72

Les corporacions locals afavoreixen el desenvolupament de les associacions per a la defensa dels interessos generals o sectorials dels veïns, els faciliten la més extensa informació sobre llurs activitats i, dins de les seves possibilitats, l'ús dels medis públics i l'accés a les ajudes econòmiques per a la realització de llurs activitats i impulsen la seva participació en la gestió de la corporació en els termes del núm. 2 de l'art. 69. A aquests efectes poden ser declarades d'utilitat pública.

Article 128. Els districtes (precepte inclòs al Títol X que la Llei 57/2003, de 16 de desembre, de mesures per a la modernització del govern local adicional a aquesta Llei reguladora de les bases de règim local)

1.- Els ajuntaments hauran de crear districtes, com divisions territorials pròpies, dotades d'òrgans de gestió desconcentrada, per a impulsar i desenvolupar la participació ciutadana en la gestió dels assumptes municipals i la seva millora, sens perjudici de la unitat de govern i gestió del municipi.

2.- Correspon al Ple de la Corporació la creació dels districtes i la seva regulació, en la forma prevista al article 23, així com determinar, en una norma de caràcter orgànic, el percentatge mínim dels recursos pressupostaris de la corporació que hauran de gestionar-se per els districtes, en el seu conjunt.

3.- La presidència del districte correspondrà en tot cas a un regidor.

Article 131. El consell social de la ciutat (precepte inclòs al Títol X que la Llei 57/2003, de 16 de desembre, de mesures per a la modernització del govern local adicional a aquesta Llei reguladora de les bases de règim local)

1.- En els municipis assenyalats a aquest títol, existirà un Consell Social de la Ciutat, integrat per representants de les organitzacions econòmiques, socials, professionals i de veïns més representatives.

2.- Correspondrà a aquest consell, a més a més de les funcions que determini el Ple mitjançant normes orgàniques, l'emissió d'informes, estudis i propostes en matèria de desenvolupament econòmic local, planificació estratègica de la ciutat i grans projectes urbans.

Article 132. El consell social de la ciutat (precepte inclòs al Títol X que la Llei 57/2003, de 16 de desembre, de mesures per a la modernització del govern local addicional a aquesta Llei reguladora de les bases de règim local)

1.- Per a la defensa dels drets dels veïns davant l'administració municipal, el Ple crearà una Comissió Especial de Suggeriments i Reclamacions en la que el seu funcionament estarà regulat en normes de caràcter orgànic.

2.- La Comissió Especial de Suggeriments i Reclamacions estarà formada per representants de tots els grups que integrin el Ple, de forma proporcional al nombre de membres que tinguin al mateix.

3. Dita comissió podrà supervisar l'activitat de l'administració municipal, i donarà compte al Ple, mitjançant un informe anual, de les queixes presentades i de les deficiències observades en el funcionament dels serveis municipals, amb especificació de les suggeriments o recomanacions no admeses per l'administració municipal. Tanmateix, podrà realitzar informes extraordinaris quan la gravetat o la urgència dels fets ho aconsellar.

4.- Per al desenvolupament de les seves funcions, tots els òrgans de govern i de l'administració municipal estan obligats a col·laborar amb la Comissió de Suggerències i Reclamacions.

• Reial decret 2568/1986, del 28 de novembre, on s'aprova el Reglament d'organització, funcionament i règim jurídic de les entitats locals.

Article 128

El Ple de l'Ajuntament podrà acordar la creació de Juntes Municipals de Districte, que tindran el caràcter d'òrgans territorials de gestió desconcentrada i la finalitat de les quals serà millorar la gestió dels assumptes de la competència municipal i facilitar la participació ciutadana en el respectiu àmbit territorial.

Article 130

El Ple de la Corporació podrà acordar l'establiment de Consells Sectorials, la finalitat dels quals serà canalitzar la participació dels ciutadans i de les seves associacions en els assumptes municipals.

Els Consells Sectorials desenvoluparan exclusivament funcions d'informe i, en el seu cas, proposta, en relació amb les iniciatives municipals relatives al sector d'activitat al que correspongui cada Consell.

Article 132

1. El Ple podrà establir òrgans desconcentrats, diferents dels enumerats en les Seccions anteriors.

2. Altrament, el Ple podrà acordar l'establiment d'ens descentralitzats amb personalitat jurídica pròpia, quan així ho aconsellin la necessitat d'una eficàcia major en la gestió, la seva pròpia complexitat, l'agilització dels procediments, l'expectativa d'augmentar o millorar el finançament o la conveniència d'obtenir un major grau de participació ciutadana en l'activitat de prestació dels serveis.

Article 235

Les associacions generals o sectorials canalitzaran la participació dels veïns en els Consells Sectorials, en els òrgans col·legiats de gestió descentralitzada de serveis municipals quan tal participació estigui prevista en les reglamentacions o acords municipals pels quals es regeixin i, en el seu cas, en la mesura en què ho permeti la legislació aplicable i s'hi efectuarà en els termes i amb l'abast previstos.

En tot cas, es tindran en compte, als efectes de determinar el grau de participació de cadascuna d'elles, tant l'especialització sectorial del seu objectiu social com la seva representativitat.

En principi, la participació d'aquestes associacions sols s'admetran en relació amb òrgans deliberants o consultius, llevat dels casos en què la Llei autoritzi la integració dels seus representants en òrgans decisoris.

• Llei orgànica 1/2002 del 22 de març reguladora del dret d'associació

Article 42. Consells Sectorials d'Associacions

1. A fi d'assegurar la col·laboració entre les administracions públiques i les associacions, com a via de participació ciutadana en assumptes públics, es podran constituir Consells Sectorials d'Associacions, com òrgans de consulta, informació i assessorament en àmbits concrets d'actuació.

2. Els Consells Sectorials d'Associacions estaran integrats per representants de les administracions públiques, de les associacions, i per altres membres que es designin per les seves especials condicions d'experiència o coneixement, atenent a la distribució competencial concreta que en cada matèria existeixi.

3. Reglamentàriament, i per a cada sector concret, es determinarà la seva creació, composició, competències, règim de funcionament i adscripció administrativa.

• Reial decret 1203/2002, del 20 de novembre, pel qual es modifica el Reial decret 825/1990, del 22 de juny, sobre el dret de representació, consulta i participació dels consumidors i usuaris mitjançant llurs associacions

Article 7

1. El titular del Ministeri de Sanitat i Consum, a proposta del president de l'Institut Nacional del Consum, nomenarà un vocal designat per cadascuna de les associacions i cooperatives de consumidors i usuaris, o de les seves federacions, confederacions i unions d'àmbit estatal i inscrites en el llibre de registre de l'esmentat ministeri més representatives, valorant a l'efecte el nombre de socis que agrupen, les activitats desenvolupades i recursos emprats i la seva implantació territorial, així com la seva participació en els consells territorials, en el sistema arbitral de consum i en els òrgans de representació de consumidors d'àmbit supranacional, tenint en compte el model associatiu de cada organització.

2. Mitjançant Ordre ministerial, hom realitzarà convocatòria pública per a seleccionar, pel procediment que hom determini i sobre la base dels requisits de l'apartat 1 d'aquest article, a les associacions i cooperatives més representatives que formaran part del consell. La sol·licitud d'una federació, confederació o unió exclou la de les organitzacions associades.

Article 10

1. Els membres del Consell de Consumidors i Usuaris podran presentar tantes candidatures per als òrgans, institucions o organismes, com llocs tingui assignat el propi consell.

2. A l'inici de cada govern, hom procedirà a actualitzar la seva representació exterior del Consell de Consumidors i Usuaris. En el supòsit de formular-se diverses propostes per al mateix lloc de representació, la determinació del qui l'ostentarà s'hi efectuarà tenint en compte, en el seu conjunt i només una vegada per organització, la prioritat que resulti d'aplicar els criteris referits a l'art. 7.1.

3. Per facilitar una àmplia participació, en la resta de suposats, la representació s'hi assignarà mitjançant votació aprovatòria. Cada vocal votarà a tots els candidats que consideri acceptables segons llur idoneïtat i disponibilitat, seleccionant-se una llista amb els que assoleixin el suport d'un mínim d'un terç del nombre total de vocals, ordenats segons els vots obtinguts. L'assignació definitiva es realitzarà per períodes de 12 meses i segons l'ordre resultant.

4. Formulada la proposta en els termes referits als apartats anteriors, correspon al titular del Ministeri de Sanitat i Consum procedir a la seva oportuna tramitació.

5. La designació per a representar el Consell en altres òrgans duu implícita per aquell que l'exerceixi l'obligació de mantenir informat el Consell dels treballs que s'hi realitzin i sol·licitar la seva opinió prèvia.

INFORME SOBRE LA LEGISLACIÓ EUROPEA VIGENT EN MATÈRIA DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA.

1.- Resolució del Consell i dels Ministres responsables de la Joventut de 8 de febrer de 1999 relativa a la participació dels joves.

2.- Decisió de 26 de gener de 2004 del Consell, per la que s'estableix un programa d'acció comunitari per a la promoció de la ciutadania europea activa (participació ciutadana)

I

CONSELL

RESSOLUCIÓ DEL CONSELL I DELS MINISTRES RESPONSABLES DE LA JOVENTUT REUNITS EN EL SI DEL CONSELL

de 8 de febrer de 1999 relativa a la participació dels joves (1999/C 42/01)

EL CONSELL I ELS MINISTRES RESPONSABLES DE LA JOVENTUT, REUNITS EN EL SI DEL CONSELL,

Tenint degudament en compte la Convenció de les Nacions Unides sobre els Drets del Nen i, en particular, els seus articles 12 a 15,

Considerant les conclusions del Consell Europeu de Cardiff dels dies 15 i 16 de juny de 1998, segons les quals ha d'intentar-se apropar més la Unió Europea al poble i fer-la més transparent.

Recordant la Declaració de Lisboa sobre Polítiques i Programes de Joventut (1), que postula que es fomenti la participació activa dels joves a totes les esferes de la societat i en els processos de decisió.

Considerant la Resolució sobre mesures de protecció de menors a la Unió Europea, adoptada pel Parlament Europeu el 12 de desembre de 1996 (2), que insta als Estats membres a promoure la participació política dels joves i, en particular, a recolzar la creació de Parlaments de joves representatius a nivell local, regional i nacional, així com a encoratjar la participació dels nens a organitzacions i associacions regides democràticament.

Tenint present la Recomanació R (97) 3, de 4 de febrer de 1997, i la Recomanació 1286 del Consell d'Europa, de 24 de gener de 1996, que advoquen per un canvi en la actitud cap als joves, com a individus amb drets propis, i defenen la seva participació activa i responsable en la família i en la societat.

(1) Adoptada a la Conferència mundial de Ministres responsables de la Joventut, celebrada a Lisboa l'agosto de 1998.

(2) DO C 20 de 20.1.1997, p. 170.

Prenent nota del debat celebrat a la reunió informal de Ministres responsables de la Joventut de la Unió Europea celebrada a Cork el 1996, que va situar en primer pla la inclusió dels joves a les institucions de la vida social, política, cultural i econòmica, així com el fomento del desenvolupament personal,

PRENEN NOTA de que tant el fons com les referències temporals de les decisions preses a escala comunitària i nacional repercuteixen a llarg termini en les perspectives i oportunitats per al futur de la jove generació.

CONSIDEREN que l'augment de la participació activa que busquen els joves constitueix un dels desafiaments centrals en el procés per conformar la societat europea.

RECONEIXEN la importància de que els joves tinguin veu en tots els aspectes de la societat, en particular en els assumptes polítics, socials, econòmics i culturals;

CONSIDEREN, per consegüent, que és desitjable atorgar als joves de la Unió Europea un àmbit de participació activa més ampli en els assumptes relacionats amb la societat civil i la política, tant a nivell europeu com nacional, amb l'objectiu de permetre els joves, de forma gradual, assumir la seva part d'oportunitats i responsabilitats, i encoratjar-los a que es converteixin en ciutadans actius;

ANIMEN a les Institucions europees i als Estats membres de la Unió Europea a que estudiïn com associar als ciutadans de forma més estreta a la determinació de les polítiques europees, per permetre que els joves participen en tots els aspectes de la vida ciutadana activa, incloses la seva participació política i la seva mobilitat dins de la Unió Europea, tenint d'aquesta forma que els joves ciutadans participen en el procés d'avançament de la integració europea;

INSTEN als joves a que aprofitin les oportunitats de participació existents i a que aportin la seva contribució a la vida ciutadana activa;

INVITEN expressament a les associacions i organitzacions de joves, a l'igual que als joves mateixos, a aportar els seus punts de vista en propostes genèriques i específiques destinades a la promoció de projectes de participació;

A la vista de l'exposat, el Consell i els Ministres responsables de la Joventut, reunits en el si del Consell, ADOPTEN la següent Resolució:

Participació dels joves a escala comunitària.

S'invita a la Comissió a:

- centrar-se en els interessos dels joves com a principi rector de les accions, aplicable a tots els àmbits de les polítiques corresponents i, en el seu cas, a avaluar els efectes potencials de les mesures que s'hagin d'iniciar a nivell comunitari sobre les condicions de vida dels joves i a mostrar les vies i mitjans per tenir en compte els interessos dels joves,
- promoure la participació dels joves en el desenvolupament, execució i avaluació d'activitats i programes de joves a nivell comunitari mitjançant l'aprofitament de l'interès que els joves tenen en conformar l'Europa d'avui i de demà;
- promoure la realització d'estudis per examinar les possibilitats i condicions de participació dels joves a Europa, l'intercanvi d'experiència, la informació i la documentació d'activitats en aquest àmbit,

- dialogar amb els joves a les àrees a dalt indicades i tenir en compte l'opinió dels joves en el desenvolupament de programes i activitats comunitàries en aquests àmbits,

- potenciar a escala comunitària l'intercanvi d'experiència en matèria de mesures o projectes encaminats a fomentar la participació dels joves.

Participació dels joves als Estats membres, el Consell i els Ministres responsables de la Joventut,

reunits en el si del Consell, advoquen per la plena participació dels joves en els potencials polític, econòmic, social i cultural dels Estats membres i s'esforcen per aconseguir-la en el seu respectiu àmbit d'acció.

Acullen amb grat i recolzen els esforços realitzats en els Estats membres perquè els joves participin en major mesura en decisions pertinents per al desenvolupament de la política i de la societat.

Per a la continuació dels esforços actuals, tenint en compte la competència dels Estats membres i en el context del seu propi sistema jurídic en el referent a la recepció i l'aplicació dels següents objectius, el Consell i els Ministres responsables de la Joventut,

reunits en el si del Consell, convenen en la importància de:

- recolzar la creativitat dels joves per desenvolupar formes diferents de diàleg que impliquin la participació en la societat civil,

- fomentar de la millor manera possible projectes i estructures de participació innovadors,

- promoure la participació dels joves en els processos democràtics a escala local, regional i nacional,

- promoure la integració de projectes de participació innovadors i oportunitats d'aprenentatge en les estructures democràtiques per a la presa de decisions,

- animar la participació activa dels joves en el desenvolupament de la comunitat local, en particular per als joves amb poca experiència en aquesta participació,

- facilitar l'accés adequat dels joves a oportunitats de participació, amb l'objectiu de reforçar la participació social de les iniciatives de joves i les xarxes innovadores i dels joves no integrats en estructures organitzades,

- fomentar dins de les associacions i organitzacions de joves existents les oportunitats per a la cooperació i la participació amb accés obert a tots els joves,

- reconèixer la valuosa contribució aportada per associacions i organitzacions juvenils al desenvolupament de canals per a la participació dels joves a escala local, regional i nacional.

S'invita als Estats membres a que es centrin en els interessos dels joves com a principi rector de les accions, aplicable a tots els àmbits d'actuació política i, en el seu cas, a avaluar els efectes potencials de les mesures que hagin d'iniciar-se sobre les condicions de vida dels joves.

C 42/2 17.2.1999 Diari Oficial de les Comunitats Europees ES

II

CONSELL

DECISIÓ DEL CONSELL de 26 de gener de 2004 per la que s'estableix un programa d'acció comunitari per a la promoció de la ciutadania europea activa (participació ciutadana) (2004/100/CE)

EL CONSELL DE LA UNIÓ EUROPEA,

Vist el Tractat constitutiu de la Comunitat Europea, i en particular el seu article 308,

Vista la proposta de la Comissió,

Vist el dictamen del Parlament Europeu (1),

Considerant el següent:

(1) El Tractat instaura una ciutadania de la Unió, complementària i no substitutiva de la ciutadania nacional, i la promoció de la qual s'efectua d'acord amb el principi de subsidiarietat.

(2) La Comunitat i els Estats membres persegueixen entre altres objectius els de promoure el treball, millorar les condicions de vida i laborals, oferir una protecció social adequada, desenvolupar els recursos humans per aconseguir un nivell de llocs de treball elevat i durador i lluitar contra les exclusions.

(3) L'aplicació efectiva i uniforme del Dret comunitari constitueix una nova prioritat indispensable per al bon funcionament del mercat interior. El Consell Europeu de Tampere de 15 i 16 d'octubre de 1999 va destacar que un espai de llibertat, seguretat i justícia ha de basar-se en els principis de transparència i control democràtic, i incloure en particular un diàleg obert amb la societat civil sobre els objectius i principis a aquest respecte. L'Associació dels Consells d'Estat i de les Jurisdiccions Administratives Supremes de la Unió Europea fomenta els intercanvis de semblances i experiència en aquestes qüestions i coordina y transmet als ciutadans els dictàmens jurisdiccionals dels Consells d'Estat respecte el Dret comunitari.

(4) A la seva Resolució de 15 d'abril de 1988 (2), el Parlament Europeu estima oportú que es realitzi un esforç important per a intensificar les relacions entre els ciutadans dels diferents Estats membres i considera que el recolzament específic de les institucions comunitàries al desenvolupament d'agermanaments entre els municipis o les ciutats de diferents Estats membres està fundat i és desitjable.

(5) El Consell Europeu de Niza de desembre de 2000 reconeix a la seva Declaració 23 la necessitat de millorar i supervisar la legitimitat democràtica i la transparència de la Unió i les seves institucions, amb la finalitat d'aproximar aquestes als ciutadans dels Estats membres. L'Agenda Social Europea adoptada a Niza es basa en una nova forma de govern que destaca el paper del diàleg civil com una part essencial del foment de la cooperació amb la societat civil. L'Agenda preveu que les organitzacions no governamentals, com la Plataforma europea d'organitzacions no governamentals del sector social, estiguin estretament associades al desenvolupament de les polítiques d'integració i d'igualtat d'oportunitats per a tots.

(6) A la Declaració de Laeken, annexa a les conclusions del Consell Europeu de 14 i 15 de desembre de 2001, s'afirma que un dels reptes fonamentals que ha d'afrontar la Unió Europea és aproximar el projecte europeu i les institucions europees al ciutadà.

(7) Les línies pressupostàries A-3 2 1, A-3 0 2 0, A-3 0 2 1, A-3 0 2 4, A-3 0 2 6, A-3 0 3 6 i B3-3 0 5 del pressupost general de la Unió Europea relatiu a l'exercici 2003 i a exercicis anteriors han demostrat la seva eficàcia per promoure un diàleg continu sobre la construcció europea amb la societat civil organitzada i els municipis.

(1) Dictamen emès el 20 de novembre de 2003 (no publicat encara al Diari Oficial). (2) DO C 122 de 9.5.1988, p. 38.

(8) El Consell reafirma la seva convicció de la necessitat de continuar recolzant els programes d'agermanament de ciutats, donada la importància del paper que representen en la promoció de la identitat cívica i la comprensió mútua entre els pobles d'Europa.

Destaca que, en el context del programa plurianual, s'ha de garantir un pressupost adequat i una promoció contínua dels programes d'agermanament de ciutats, com ha vingut insistint el Parlament Europeu tots els anys amb motiu del procediment pressupostari. Destaca a més que és fonamental fer el procediment de sol·licitud dels programes d'agermanament de ciutats i la seva administració més comprensibles i apropar-los als ciutadans.

(9) L'associació «La Nostra Europa» reuneix, en forma de grup d'estudi i d'investigació, a personalitats representatives de la societat europea i del món polític, social, econòmic i científic, que fa d'ella un fòrum d'intercanvi de reflexions i idees que promouen una unió més estreta d'Europa. Persegueix, doncs, un objectiu d'interès general europeu.

(10) Les cases Jean Monnet i Robert Schuman són llocs de trobada entre ciutadans que intenten donar a conèixer als protagonistes i les primeres iniciatives de la construcció europea en els entorns on van viure dos dels pares fundadors d'Europa, així com informar sobre l'Europa d'avui i de demà. Aquests organismes persegueixen, doncs, un objectiu d'interès general europeu.

(11) El Consell Europeu sobre Refugiats i Asilats exerceix una funció de representació de les organitzacions de refugiats i de persones desplaçades davant la Unió Europea i promou els principis i les polítiques orientats als objectius del Tractat en matèria d'asil i lluita contra l'exclusió social.

(12) El Reglament (CE, Euratom) no 1605/2002 del Consell, de 25 de juny de 2002, pel que s'aprova el Reglament financer aplicable al pressupost general de les Comunitats Europees (1), successivament el *Reglament financer*, exigeix que es doti d'un acte de base a aquestes accions de recolzament.

(13) El Parlament Europeu, el Consell i la Comissió es van comprometre, amb ocasió de l'adopció del Reglament financer, a aconseguir l'objectiu de l'entrada en vigor d'aquest fonament jurídic a partir de l'exercici de 2004. La Comissió es va comprometre a tenir en compte les observacions formulades al pressupost en el context de la seva execució.

(14) La Declaració interinstitucional de 24 de novembre de 2003 sobre els actes de base per a les subvencions del Parlament Europeu, el Consell i la Comissió contempla excepcionalment que s'introdueixin en aquest programa clàusules transitòries relatives al període d'admissibilitat de les despeses.

(15) En dita Declaració interinstitucional es preveu també que s'introdueixin mesures transitòries per a les subvencions previstes a la part 2 del programa per als anys 2004 i 2005.

(16) Convé establir una cobertura geogràfica del present programa que inclogui als Estats membres adherents i la possibilitat d'ampliar-la, per a algunes accions, als països de l'AELC i l'EEE i als països candidats a l'adhesió.

(17) Respecte al punt 34 de l'Acord interinstitucional, de 6 de maig de 1999, entre el Parlament Europeu, el Consell i la Comissió sobre la disciplina pressupostària i la millora del procediment pressupostari (2), en la present decisió s'introduirà un import de referència financera per a tota la durada del programa, sense que això afecti a les competències de l'autoritat pressupostària definides en el Tractat.

(18) Els eventuais finançaments no comunitaris que provenen de recursos dels Estats han de respectar els termes dels articles 87 i 88 del Tractat.

(19) Les entitats les accions de les quals no siguin compatibles amb els objectius de la Unió Europea i dels seus Estats membres en els àmbits d'ordre públic i seguretat pública quedarien excloses del present programa.

(20) L'ajuda concedida en virtut de la present Decisió ha de respectar estrictament els principis de subsidiarietat i de proporcionalitat.

DECIDEIX:

Article 1

Objectiu del programa

1. La present Decisió estableix un programa d'acció comunitari per ajudar a les entitats actives en l'àmbit de la ciutadania europea activa i la promoció d'accions en aquest àmbit.

L'objectiu del present programa consisteix a:

- a) promoure i difondre els valors i els objectius de la Unió Europea;
- b) apropar els ciutadans a la Unió Europea i a les seves institucions i animar-los a tenir tracte amb aquestes institucions de manera més freqüent;
- c) vincular fortament als ciutadans a les reflexions i als debats sobre la construcció de la Unió Europea;

(1) DO L 248 de 16.9.2002, p. 1.

(2) DO C 172 de 18.6.1999, p. 1; Acord modificat per la Decisió 2003/429/CE del Parlament Europeu i del Consell (DO L 147 de 14.6.2003, p. 25).

d) intensificar les relacions i els intercanvis entre els ciutadans procedents de països que participen en el programa, per exemple, mitjançant agermanaments de ciutats;

e) estimular les iniciatives d'entitats que contribueixin a promoure una ciutadania activa i participativa.

2. Les activitats subvencionades pel present programa estan destinades a recolzar el funcionament i les accions d'entitats que persegueixin els objectius d'aquest programa seguint els criteris especificats a l'annex.

3. El present programa s'aplicarà durant el període comprès entre l'1 de gener de 2004 i el 31 de desembre de 2006.

Article 2

Accés al programa

Podran beneficiar-se d'una subvenció comunitària per a una acció les entitats que respectin les disposicions de l'annex.

Aquesta acció haurà de ser conforme amb els principis bàsics de l'activitat comunitària a l'àmbit de la ciutadania activa.

Perquè una entitat pugui beneficiar-se d'una subvenció de funcionament vinculada al seu programa de treball permanent en quant a organisme amb un objectiu d'interès general europeu en l'àmbit de la ciutadania activa o un objectiu de les activitats de la Unió Europea en aquest àmbit, l'entitat haurà de respectar les disposicions de l'annex i tenir una estructura que permeti realitzar accions que puguin pagar-se per tota la Unió Europea.

Article 3

Participació dels Estats adherents, dels Estats de l'AELC/EEE i dels països candidats a l'adhesió a la Unió Europea

Les accions del present programa podran estar obertes a la participació d'entitats establertes en:

- a) els Estats adherents que van signar el Tractat d'Adhesió el 16 d'abril de 2003;
- b) els Estats de l'AELC/EEE, en les condicions establertes a l'Acord EEE;
- c) Romania i Bulgària, les condicions de participació dels quals s'establiran de conformitat amb els Acords Europeus, els seus protocols addicionals i les decisions dels respectius Consells d'Associació;
- d) Turquia, les condicions de participació del qual s'establiran de conformitat amb l'Acord marc entre la Comunitat Europea i la República de Turquia sobre els principis generals de la participació de la República de Turquia en programes comunitaris (1).

Article 4

Selecció dels beneficiaris

1. La concessió d'una subvenció de funcionament vinculada al programa de treball permanent d'una entitat que persegueixi un objectiu d'interès general europeu en l'àmbit de la ciutadania activa o un objectiu de les activitats de la Unió Europea en aquest àmbit haurà de respectar els criteris generals establerts en l'annex.
2. La concessió d'una subvenció per a una acció contemplada en el programa haurà de respectar els criteris generals establerts a l'annex. Les accions es seleccionaran mitjançant una convocatòria de propostes.

Article 5

Concessió de la subvenció

Les subvencions concedides en el marc de les diferents accions del present programa hauran de ser conformes amb les disposicions establertes a la part pertinent de l'annex.

Article 6

Disposicions financeres

L'import de referència financera per a l'execució del present programa, per al període 2004-2006, serà de 72 milions d'euros.

L'Autoritat Pressupostària autoritzarà els crèdits anuals ajustant-se a les perspectives financeres.

Article 7

Seguiment i avaluació

Com a màxim el 31 de desembre de 2007, la Comissió presentarà al Parlament Europeu i al Consell un informe sobre la realització dels objectis del present programa. Aquest informe es basarà fonamentalment en els resultats de l'avaluació externa que estaran disponibles com a màxim a finals de 2006 i avaluarà al menys la pertinença i coherència generals del programa, l'eficàcia de la seva execució (preparació, selecció, realització d'accions) i la de les diferents accions, considerades globalment i individualment, respecte a la realització dels objectius especificats a l'article 1 i a l'annex.

Article 8

Disposicions finals

Per a les subvencions concedides el 2004 en virtut de les seccions 1 i 2 de l'annex, el període de subvencionabilitat de les despeses podrà donar inici l'1 de gener de 2004, sempre i quan les despeses no precedeixin la data en que es va presentar la sol·licitud de subvenció o la data en que es doni inici l'exercici pressupostari del beneficiari. Per a aquest tipus de subvencions, els acords esmentats a l'apartat 2 de l'article 112 del Reglament financer podran signar-se, excepcionalment, com a màxim el 30 de juny de 2004.

(1) DO L 61 de 2.3.2002, p. 29.

Article 9

Aplicació

La present Decisió tindrà efecte el dia següent al de la seva publicació al *Diari Oficial de la Unió Europea*.

La present Decisió serà aplicable a partir de l'1 de gener de 2004.

Fet a Brussel·les, el 26 de gener de 2004.

Pel Consell El President B. COWEN

4.2.2004 L 30/9 Diari Oficial de la Unió Europea ES

ANNEX

1. Activitats finançades

L'objectiu general definit a l'article 1 consisteix en reforçar les activitats en l'àmbit de la ciutadania europea activa promovent les accions i el funcionament d'entitats que actuen en aquest àmbit.

Aquesta ajuda adopta la forma d'un dels dos tipus de subvenció següents:

— una subvenció de funcionament destinada a cofinançar les despeses relacionades amb el programa de treball permanent d'una entitat que persegueixi un objectiu d'interès general europeu en l'àmbit de la ciutadania europea activa o un objectiu de les activitats de la Unió Europea en aquest àmbit (parts 1 i 2),

— una subvenció per cofinançar una acció puntual en aquest àmbit (part 3). Les accions d'entitats de la societat civil i altres estructures com els municipis i seues organitzacions actives a nivell europeu en l'àmbit de la ciutadania activa que poden contribuir a l'enfortiment de l'activitat comunitària són, en particular, les següents:

— les accions de cooperació multinacionals realitzades a escala europea,
— les trobades i els debats entre ciutadans sobre temes d'interès europeu, com els valors, els objectius, les competències, les polítiques i les institucions de la Unió Europea,

— els projectes no formals de reflexió, d'educació i de formació,

— les accions que afavoreixin la participació i la iniciativa dels ciutadans,

— els intercanvis entre ciutadans i les seues organitzacions,

— la difusió d'informació sobre l'acció comunitària,

— les accions de preparació, recolzament i avaluació de les accions subvencionades. Les activitats de la Plataforma europea d'ONG del sector social són, entre d'altres, les següents:

- contribuir a l'elaboració de polítiques de la Unió Europea sobre qüestions d'interès comú per als seus membres, per exemple, en torn als drets socials, les polítiques i els programes socials de la Unió Europea i el diàleg civil,
- informar als seus membres sobre l'evolució de les polítiques comunitàries que els concerneixin, facilitar el procés de diàleg i de consulta dels seus membres amb les institucions de la Unió Europea i, a través dels seus membres, actuar d'enllaç d'aquestes activitats a escala nacional,
- promoure un diàleg amb altres grups que treballen en qüestions d'interès comú (interlocutors socials, altres grups europeus d'ONG, als països candidats, etc.),
- enfortir les ONG del sector social, als Estats membres i als països candidats, en particular, mitjançant l'intercanvi d'experiències, pràctiques i informació entre els membres de la Plataforma social.

El Consell Europeu sobre Refugiats i Asilats realitza, entre d'altres, les activitats següents:

- representació de les organitzacions de refugiats, sol·licitants d'asil i persones desplaçades davant la Unió Europea,
- coordinació de les posicions dels seus membres davant la Unió Europea,
- transmissió d'informació sobre els refugiats, els sol·licitants d'asil i les persones desplaçades a les institucions europees,
- transmissió d'informació de la Unió Europea als consells nacionals de refugiats i les organitzacions no governamentals,
- contribució a l'intercanvi d'informació i de bones pràctiques,
- accions de debat i reflexió sobre els refugiats, els sol·licitants d'asil i les persones desplaçades a Europa i sobre l'acció de la Unió Europea en favor d'aquestes persones,
- sensibilització de l'opinió pública europea a través de la xarxa d'organitzacions membres,
- accions que afavoreixin la participació i la iniciativa dels refugiats, els sol·licitants d'asil i les persones desplaçades.

L'objectiu de l'Associació dels Consells d'Estat i de les Jurisdiccions Administratives Supremes de la Unió Europea és facilitar la coordinació i transmetre als ciutadans els pronunciaments judicials dels Consells d'Estat i de les Jurisdiccions Administratives Supremes respecte al Dret comunitari i afavorir la posada en comú de les tècniques d'incorporació al Dret nacional i aplicació del Dret europeu a nivell nacional.

Per altra banda, el present programa inclou també les accions de la Comissió relacionades amb la creació, la promoció i la gestió de les «plataformes d'intercanvi i d'impuls» actives en l'àmbit de la ciutadania activa i la integració europea, així com l'organització d'esdeveniments relacionats amb elles.

2. Realització de les activitats finançades

2.1. Las activitats realitzades per les entitats que puguin rebre una subvenció comunitària a través del programa s'emmarcaran en un dels àmbits següents:

2.1.1. Part 1: programa de treball permanent de les següents entitats que persegueixen un objectiu d'interès general europeu en l'àmbit de la ciutadania europea activa:

- Associació «La Nostra Europa»,
- Casa Jean Monnet,
- Casa Robert Schuman,
- Plataforma europea d'ONG del sector social,
- Consell Europeu sobre Refugiats i Asilats (CERA),

— Associació dels Consells d'Estat i de les Jurisdiccions Administratives Supremes de la Unió Europea.

2.1.2. Part 2: programa de treball permanent d'una entitat que persegueixi un objectiu d'interès general europeu en l'àmbit de la ciutadania europea activa o un objectiu de la política de la Unió Europea en aquest àmbit.

Podrà tractar-se de:

— entitats sense finalitat de lucre amb activitats dirigides als ciutadans actius a les pròpies entitats,

— una xarxa europea multiplicadora d'entitats sense ànim de lucre actives als Estats membres que participin en el programa i que promoguin principis i polítiques que contribueixin als objectius en aquest àmbit,

— organismes que persegueixin un objectiu de la política de la Unió Europea en l'àmbit de la ciutadania europea activa.

Podrà concedir-se una subvenció anual de funcionament com a contribució a la realització del programa de treball permanent d'aquest tipus d'entitats.

2.1.3. Part 3

a) Accions en l'àmbit de la ciutadania europea activa realitzades, en particular, per organitzacions no governamentals, associacions i federacions d'interès europeu o organitzacions sindicals interprofessionals.

Com a excepció al disposat a l'article 114 del Reglament financer, les organitzacions sindicals interprofessionals que participen en el diàleg social europeu podran acollir-se a aquesta part malgrat no disposin de personalitat jurídica.

b) Accions en favor d'agermanaments de ciutats iniciades per municipis, entitats i organismes locals i regionals i administracions locals i regionals, així com les seves organitzacions.

2.2. Tenint en compte la qualitat i la quantitat de sol·licituds d'ajuda financera, en l'assignació de recursos del programa s'aplicaran les directrius següents:

— els recursos dedicats a la part 3.a) no seran inferiors al 20 % del pressupost anual disponible per al present programa,

— els recursos dedicats a la part 3.b) no seran inferiors al 40 % del pressupost anual disponible per al present programa.

3. Selecció dels beneficiaris

3.1. Les entitats que treballin en l'àmbit de la ciutadania europea activa podran rebre directament una subvenció de funcionament en virtut de la part 1 del programa, prèvia aprovació d'un pla de treball i d'un pressupost apropiats.

3.2. La Comissió publicarà convocatòries de propostes per assignar les subvencions relatives a la part 2 del present programa.

Tot i això, el 2004 i 2005 i com a excepció al disposat en el paràgraf primer, es podran concedir subvencions a les organitzacions esmentades a l'annex II.

En tots els casos s'aplicaran els altres requeriments del Reglament financer i les seves normes de desenvolupament, així com de l'acte de base.

A la publicació d'una convocatòria de propostes podran indicar-se prioritats entre els temes i tipus d'activitats corresponents a l'objectiu general del programa i, en el seu cas, el caràcter plurianual de les activitats.

3.3. Les entitats beneficiàries d'una subvenció de funcionament en virtut de la part 3 del programa seran seleccionades mitjançant convocatòries de propostes. La

Comissió s'assegurarà de que la convocatòria de propostes sigui fàcil d'utilitzar i no representi una càrrega burocràtica insuperable. En el seu cas, s'organitzarà la convocatòria de propostes en dues fases; la primera requerirà només la presentació d'una documentació limitada estrictament necessària per a l'avaluació de la proposta. En el caso d'organitzacions sindicals interprofessionals que participin en el diàleg social europeu, la convocatòria de propostes podrà ser restringida.

4. Característiques en funció de las quals s'avaluarà les sol·licituds de subvenció

Las sol·licituds de subvenció s'avaluaran segons::

- la seva pertinença en relació amb els objectius del programa,
- la qualitat de les activitats previstes,
- l'efecte multiplicador que aquestes activitats poden tenir sobre els ciutadans,
- la cobertura geogràfica de les activitats previstes,
- la participació dels ciutadans en les estructures dels organismes en qüestió,
- la relació cost–benefici de l'activitat proposada (1).

5. Finançament i despeses subvencionables

5.1. A la part 1, les despeses subvencionables de les entitats en qüestió inclouen tant les despeses de funcionament com les despeses necessàries per a la realització de les seves accions.

5.2. Les subvencions atorgades a aquestes entitats no podran sufragar la totalitat de les despeses subvencionables que aquestes realitzin durant l'any civil per al que es concedeixin: com a mínim, un 10 % del pressupost de les entitats haurà de finançar-se amb fons no comunitaris. Part d'aquest cofinançament podrà consistir en una contribució en espècie, sempre que la seva valorització no excedeixi bé del cost realment sufragat, acreditat per documents comptables, bé del cost generalment acceptat en el mercat en qüestió.

5.3. D'acord amb l'apartat 2 de l'article 113 del Reglament financer, donat que es tracta d'organismes que persegueixen un objectiu d'interès general europeu, el principi de reducció progressiva no s'aplicarà a les subvencions de funcionament concedides a aquestes entitats.

5.4. A la part 2, només es tindran en compte per al càlcul de la subvenció de funcionament les despeses necessàries per a l'adequada realització de les activitats normals de l'entitat seleccionada, com poden ser les despeses de personal, les despeses generals (lloguers, càrregues immobiliàries, equip, subministres d'oficina, telecomunicacions, despeses postals, etc.), les despeses de reunions interns i les despeses de publicació, informació i difusió, així com les despeses directament relacionades amb les activitats de l'entitat.

5.5. Les subvencions de funcionament de la part 2 no podran finançar la totalitat de les despeses subvencionables dels organismes beneficiaris durant l'any civil per a que es concedeixin. Les entitats emmarcades en aquesta part hauran de finançar com a mínim un 20 % del seu pressupost amb fons no comunitaris. Part d'aquesta cofinançament podrà consistir en una contribució en espècie, sempre que la seva valorització no excedeixi bé del cost realment sufragat, acreditat per documents comptables, bé del cost generalment acceptat en el mercat en qüestió.

5.6. D'acord amb el que es disposa a l'apartat 2 de l'article 113 del Reglament financer, les subvencions de funcionament seran degressives en cas de renovació. La reducció progressiva s'aplica a partir del tercer any i es fixa en un 2,5 % anual. D'acord amb aquesta norma, que s'aplica sense perjudici de la norma de cofinançament esmentada anteriorment, el percentatge de cofinançament comunitari d'una subvenció atorgada per a un exercici determinat haurà de ser inferior en al menys 2,5 punts percentuals al de la subvenció concedida para l'exercici anterior.

5.7. A les subvencions corresponents a la part 3 es podran utilitzar barems globals per a les despeses d'organització i les despeses de viatges.

(1) Correspon als beneficiaris aplicar un marc adequat de seguiment i avaluació.

6. Gestió del programa

Sobre la base d'una anàlisi de la relació cost/eficàcia, la Comissió podrà decidir confiar totes o part de les tasques de gestió del programa a una agència executiva segons els termes de l'article 55 del Reglament financer; podrà igualment recórrer a experts, o realitzar qualsevol altra despesa d'assistència tècnica i administrativa que no impliqui funcions de potestat pública i que sigui subcontractada com a prestació específica de serveis.

A més, podrà finançar estudis i organitzar reunions d'experts que serveixin per facilitar la posada en pràctica del programa, i portar a terme accions d'informació, publicació i difusió directament vinculades amb la consecució de l'objectiu del programa.

La Comissió mantindrà canvis d'impressions periòdics amb els representants dels beneficiaris actuals i potencials del programa d'acció.

7. Constància del finançament

Qualsevol institució, associació o activitat que rebi una subvenció procedents d'aquests programa tindrà l'obligació de deixar constància del recolzament rebut de la Unió Europea. Per això la Comissió establirà orientacions detallades sobre visibilitat.

8. Difusió dels resultats

Para facilitar la difusió dels resultats, es faran accessibles per mitjans electrònics gratuïtament tants productes dels finançats pel present programa com sigui possible.

9. Controls i auditories

9.1. Els beneficiaris de subvencions de funcionament conservaran a disposició de la Comissió tots els justificants de les despeses efectuades durant l'any per al que es va concedir la subvenció, especialment l'estat de comptes comprovat, durant un període de cinc anys a comptar de l'últim pagament. Els beneficiaris de subvencions vetllaran perquè, en cas necessari, els justificants que es trobin en poder d'associats o membres siguin posats a disposició de la Comissió.

9.2. La Comissió, ja sigui directament a través dels seus agents, ja sigui a través de qualsevol altre organisme extern qualificat de la seva elecció, tindrà dret a efectuar una auditoria de la utilització que s'hagi fet de la subvenció. Aquestes auditories podran portar-se a terme durant tota la durada del conveni, així com durant un període de cinc anys a comptar de la data de pagament del saldo de la subvenció. Els resultats d'aquestes auditories podran, en el seu cas, donar lloc a decisions de recuperació de fons de la Comissió.

9.3. El personal de la Comissió, així com les persones externes autoritzades per aquesta, tindran dret d'accés adequat, especialment a les oficines dels beneficiaris i a tota la informació, fins i tot en format electrònic, necessària per poder portar a terme degudament aquestes auditories.

9.4. El Tribunal de Comptes i l'Oficina Europea de Lluita contra el Fraud (OLAF) gaudiran dels mateixos drets que la Comissió, especialment el dret d'accés.

9.5. A més, a fi de protegir els interessos financers de les Comunitats Europees contra frauds i altre irregularitats, la Comissió estarà autoritzada a efectuar controls i comprovacions *in situ* en el marc del present programa, de conformitat amb el Reglament (Euratom, CE) no 2185/96 del Consell (1). Les investigacions seran efectuades, en el seu cas, per l'Oficina Europea de Lluita contra el Fraud (OLAF) i es regiran pel Reglament (CE) no 1073/1999 del Parlament Europeu i del Consell (2).

4.2.2004 L 30/13 Diari Oficial de la Unió Europea ES

(1) DO L 292 de 15.11.1996, p. 2.

(2) DO L 136 de 31.5.1999, p. 1.

Apèndix

- Secretaria Internacional de la Unió de Federalistes Europeus
- Consell de Municipis i Regions d'Europa
- «European Citizens Action Service»
- Institut Europeu d'Estudis Avançats en Gestió
- Centre d'Estudis Europeus d'Estrasburg
- Col·legi d'Europa d'Hamburg
- «Una ànima per a Europa»
- Fair Trials Abroad
- Intercultural Leadership School
- CEJI (Centre Europeu Jueu d'Informació)
- Acadèmia Europea de les Ciències i les Arts
- Col·legi Europeu de Traductors d'Straelen
- Festa d'Europa, 9 de maig
- Associació Europea de Representants Territorials
- Associació «Trobada per l'amistat entre els pobles»
- Institut d'Assumptes Europeus de Dublín
- Centre per a les organitzacions europees sense ànim de lucre
- Institut de Política Europea (Berlín)
- Institut Europeu de Relacions Internacionals (IERI)
- Acadèmia Europea de l'Entorn Urbà de Berlín
- Associació Transeuropea d'Estudis Polítics (ADEPT)
- Centre d'Estudis de Política Europea (CEPS)
- Centre de Política Europea (CPE)
- Amics d'Europa
- Moviment Europeu Internacional.

REGISTRE MUNICIPAL D'ASSOCIACIONS

En aquest sentit trobem l'article 158.4 del Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya preveu el Registre d'Entitats de Participació Ciutadana:

"158. Associacions de veïns. Caràcter i drets.

1.- Les associacions constituïdes per a la defensa dels interessos generals o sectorials dels veïns tenen la consideració d'entitats de participació ciutadana.

2.- En relació amb el municipi, per acord del Ple, les associacions tenen dret a :

a) Rebre informació directa dels assumptes que son de llur interès

b) Elevar propostes d'actuació en l'àmbit de les matèries de competència municipal.

c) Formar part dels òrgans de participació.

d) Intervenir en les sessions del Ple i de les comissions d'estudi, d'informe o de consulta en els supòsits específics que es determinin.

3.- Els municipis, d'acord amb llurs possibilitats econòmiques, han de determinar els mitjans públics que poden ésser utilitzats per les associacions en l'exercici de llurs funcions, i també els ajuts econòmics de què poden gaudir a càrrec dels pressupostos corresponents. L'assignació de mitjans i la distribució dels ajuts s'han d'efectuar amb criteris objectius, d'acord amb la importància i la representativitat de les entitats.

4.- Sens perjudici del Registre general d'Associacions de la Generalitat, els municipis han d'establir un registre propi a l'efecte del que disposa aquest article, en el qual s'han d'inscriure les associacions en el termini de vint dies des de la petició, transcorregut el qual sense resolució expressa, s'entenen inscrites".

També s'hauria de tenir en compte l'article 236 del R. Decret 2568/1986, de 28 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament d'organització, funcionament i règim jurídic de les entitats locals:

"236.

1. Els drets reconeguts a les associacions per a la defensa dels interessos generals o sectorials dels veïns en els arts. 232, 233, 234 i 235 d'aquest Reglament només serà exercitable per aquelles que es trobin inscrites en el Registre Municipal d'Associacions Veïnals.

2. El Registre té per objecte permetre a l'ajuntament conèixer el nombre d'entitats existents en el municipi, els seus fins i la seva representativitat, als efectes de possibilitar una correcta política municipal de foment de l'associacionisme veïnal. Per tant, és independent del Registre General d'Associacions en el que, així mateix, han de figurar inscrites totes elles.

3. Podran obtenir la inscripció en el Registre Municipal d'Associacions Veïnals totes aquelles l'objecte de les quals sigui la defensa, foment o millora dels interessos generals o sectorials dels veïns del municipi i, en particular, les associacions de veïns d'un barri o districte, les de pares d'alumnes, les Entitats culturals, esportives, recreatives, juvenils, sindicals, empresarials, professionals i qualsevol de similar.

4. El Registre es portarà des de la Secretaria General de la corporació i les seves dades seran públiques.

Les inscripcions es realitzaran a sol·licitud de les associacions interessades, que hauran d'adoptar les següents dades:

- a) Estatuts de l'associació.
- b) Número d'inscripció en el Registre General d'Associacions i en altres Registres Públics.
- c) Nom de les persones que ocupin els càrrecs directius.
- d) Domicili social.
- e) Pressupost de l'any en curs.
- f) Programa d'activitats de l'any en curs.
- g) Certificació del número de socis.

En el termini de quinze dies des de la sol·licitud d'inscripció, i llevat que aquest s'hagués d'interrompre per la necessitat d'adoptar documentació no inclosa inicialment, l'Ajuntament notificarà a l'associació el seu número d'inscripció i a partir d'aquest moment es considerarà d'alta a tots els efectes.

Les associacions inscrites estan obligades a notificar al Registre tota modificació de les dades dins del mes següent al que es produeixi. El pressupost i el programa anual d'activitats es comunicaran en el mes de gener de cada any.

L'incompliment d'aquestes obligacions donarà lloc a que l'Ajuntament pugui donar de baixa l'associació en el Registre".

Tanmateix, s'haurien de tenir en compte **els articles 9 i 10 de la Llei 7/1997 de 18 de juny, d'associacions del Parlament de Catalunya:**

"Article 9

Inscripció en el Registre d'Associacions

1. El Registre d'Associacions de la Generalitat de Catalunya és públic.
2. Les associacions que s'han constituït d'acord amb el que estableixen els articles anteriors s'han d'inscriure, només als efectes de la publicitat, en el Registre d'Associacions de la Generalitat. La inscripció és una garantia, tant per a terceres persones que s'hi relacionen com per als seus propis membres.
3. La inscripció es fa en virtut de document públic o privat, i únicament pot ésser denegada si el document no s'ajusta a les disposicions d'aquesta Llei.
4. La inscripció requereix escriptura pública si:
 - a) Hi ha aportació de béns immobles, d'acord amb el que disposen el Codi civil i la Llei hipotecària.
 - b) Algun dels integrants de l'associació és persona jurídica.
 - c) L'associació obté recursos mitjançant la captació pública de fons.

5. En el Registre d'Associacions s'han d'inscriure:

a) La constitució de l'associació, mitjançant l'anotació del número de Registre, la denominació, la data de la constitució, les finalitats socials, el domicili principal i altres locals, l'àmbit territorial, el nomenament i el cessament dels membres de l'òrgan de govern.

b) La declaració judicial de nul·litat i el concurs de creditors, i també el nomenament i la separació de liquidadors i la dissolució.

c) La modificació dels estatuts, amb l'anotació de la que afecta els elements de l'apartat a i la data de modificació.

Únicament des del moment de la inscripció es produeixen efectes en perjudici de terceres persones.

d) La declaració d'utilitat pública amb l'anotació de la data de la declaració i de la inscripció.

e) La cancel·lació d'ofici de la inscripció de les associacions inscrites que durant deu anys no comuniquin cap renovació dels membres de l'òrgan de govern.

6. L'estructura i el funcionament del Registre s'han de determinar per reglament.

Article 10

Funcions del Registre d'Associacions

1. El Registre d'Associacions ha de trametre una comunicació de la inscripció de les associacions regulades per aquesta Llei i de les altres inscripcions que faci als registres i als censos que siguin procedents dels diferents departaments

de la Generalitat i, si l'associació ho sol·licita, als dels consells comarcals, dels municipis i als d'altres administracions que indiqui, a fi que tingui els efectes pertinents. En tot cas, s'ha d'establir un sistema d'informació comú dins l'Administració de la Generalitat que garanteixi que només amb la inscripció en el Registre d'Associacions es produeixen els efectes d'inscripció a tots els altres òrgans.

2. El Registre d'Associacions custodia i conserva els documents que se li presenten i que serveixen de suport als assentaments.

3. La publicitat del registre es fa efectiva mitjançant una manifestació dels llibres, per certificació del contingut dels assentaments, per nota simple informativa o per còpia dels assentaments i dels documents dipositats al Registre.

L'accés i la publicitat del registre s'han de garantir d'acord amb la legislació vigent en matèria de protecció de dades personals.

4. El Registre d'Associacions ha d'estar actualitzat i ha de facilitar les dades generals per a fer investigacions i estudis referits a la realitat associativa."

En aquesta matèria tenen importància **els articles 10, 24, 25 i 26 de la Llei 1/2002 de 22 de març reguladora del dret d'associació:**

"10. Inscripció en el Registre.

1.- Les associacions regulades en la present Llei s'hauran d'inscriure en el corresponent Registre, als sols efectes de publicitat.

2.- La inscripció registral fa pública la constitució i els Estatuts de les associacions i és garantia, tant pels tercers que amb elles es relacionen, com pels seus propis membres.

3. - Els promotors realitzaran les actuacions que siguin precises, als efectes de la inscripció, responnent en cas contrari de les conseqüències de la falta de la mateixa.

4.- Sens perjudici de la responsabilitat de la pròpia associació, els promotors d'associacions no inscrites respondran, personal i solidàriament de les obligacions concretes amb tercers. En aquest cas, els associats respondran solidàriament per les obligacions concretes per qualsevol d'ells front a tercers, sempre que haguessin manifestat actuar en nom de l'associació.

24.- Dret d'inscripció.

El dret d'associació inclou el dret d'inscripció en el Registre d'Associacions competent, que només podrà denegar-se quan no es reuneixin els requisits establerts en la present Llei orgànica.

25.- Registre Nacional d'Associacions.

1.- El Registre Nacional d'Associacions, la dependència orgànica del qual es determinarà reglamentàriament, tindrà per objecte la inscripció de les associacions, i demés actes inscribibles segons l'article 28, relatiu a:

a) Associacions, federacions, confederacions i unions d'associacions d'àmbit estatal i totes aquelles que no desenvolupin principalment les seves funcions en l'àmbit territorial de la Comunitat Autònoma.

b) Associacions estrangeres que desenvolupin activitats a Espanya, de forma estable o duradora, que tindran d'establir una delegació en el territori espanyol. Quan l'àmbit de l'activitat de l'associació estrangera sigui principalment el d'una o varies Comunitats Autònomes, el Registre Nacional comunicarà la inscripció a les referides Comunitats Autònomes.

2.- En el Registre Nacional d'Associacions, a més de les inscripcions a que es refereix l'apartat 1, existirà constància, mitjançant comunicació de l'Administració competent, dels assentaments d'inscripció i dissolució de les associacions, de les que la seva inscripció o dipòsit d'Estatuts en registres especials sigui legalment obligatòria.

3.- El Registre Nacional d'Associacions portarà un fitxer de denominacions, per evitar la duplicitat o semblança d'aquestes, que puguin induir a error o confusió amb la identificació de entitats o organismes preexistents, inclosos els religiosos inscrits en el seu corresponent registre.

4.- Reglamentàriament es determinarà l'estructura i funcionament del Registre Nacional d'Associacions.

26.- Registres Autonòmics d'Associacions.

1.- En cada Comunitat Autònoma existirà un registre Autonòmic d'Associacions, que tindrà per objecte la inscripció de les associacions que desenvolupin principalment les funcions en l'àmbit territorial d'aquestes.

2.- En tot cas, els registres compresos en aquest article hauran de comunicar al Registre Nacional d'Associacions els assentaments d'inscripció i dissolució de les associacions d'àmbit autonòmic."

L'article 37 de la Llei 22/98 de 30 de desembre , de la Carta Municipal de Barcelona fa una previsió interessant en relació a la regulació del Fitxer general d'entitats ciutadanes:

"Article 37

1. A fi de facilitar la participació ciutadana, s'ha de regular el Fitxer general d'entitats ciutadanes com a instrument bàsic per a les relacions de l'Administració municipal amb les entitats.
2. L'ajuntament pot establir els criteris, els procediments i els efectes de la declaració d'entitat d'interès ciutadà.
3. L'Ajuntament de Barcelona pot proposar a l'administració o administracions competents que determinades entitats siguin declarades d'utilitat pública o d'interès social.
4. Les entitats a què fa referència aquest article poden formular al·legacions o propostes sobre els assumptes inclosos en l'ordre del dia del Consell Plenari. L'alcalde o alcaldessa pot acordar, si així ho creu convenient i la importància de l'assumpte ho aconsella, que siguin llegides, escoltades totalment o de manera resumida les al·legacions o les propostes de les entitats, abans de passar a la votació de l'assumpte corresponent.
5. Les entitats ciutadanes poden exercir la iniciativa ciutadana per a proposar a l'ajuntament l'aprovació de disposicions de caràcter general, d'acord amb els requisits de procediment i de representació que estableixi el Reglament orgànic."

Llei Foral 6/1990, de 2 de juliol, de l'Administració Local de Navarra.

CAPÍTOL II - INFORMACIÓ I PARTICIPACIÓ CIUTADANA

Article 92.1. Les corporacions locals facilitaran la més amplia informació sobre la seva activitat i la participació de tots els ciutadans a la vida local.

2. Les formes, mitjans i procediments de participació que les corporacions estableixin en l'exercici de la seva potestat de autoorganització no podran menyscar les facultats de decisió que corresponguin als òrgans representatius regulats per la llei.

3. Les corporacions locals afavoriran el desenvolupament de les associacions per a la defensa dels interessos generals o sectorials dels veïns, els hi facilitaran la més amplia informació sobre les seves activitats i, dins de les seves possibilitats, l'ús dels mitjans públics i l'accés als ajuts econòmics per la realització de les seves activitats, e impulsaran la seva participació en la gestió de la corporació en els termes que disposa el número anterior. A tal efecte, podran ser declarats d'utilitat pública.

Article 93.1. Els ciutadans tindran dret a assistir a les sessions públiques dels òrgans de les entitats locals.

2. Les convocatòries de les sessions hauran de ser anunciades en el tauler d'edictes de l'entitat simultàniament a la seva notificació als membres de la corporació.

Article 94.1. Sens perjudici de la seva notificació o publicació en els casos i forma previstos per la llei, les entitats locals hauran de publicar en el tauler d'edictes un extracte de les resolucions i acords que adoptin els seus òrgans de govern i administració.

2. A més, podran publicar un butlletí d'informació general sobre la gestió local i utilitzar altres medis de tipus gràfic o audiovisual de conformitat amb la legislació específica.

Article 95.1. Tots els ciutadans tenen dret a obtenir còpies i certificacions acreditatives de les resolucions i acords adoptats per les corporacions locals, i dels seus antecedents.

Aquestes còpies i certificacions s'hauran de lliurar en el termini de quinze dies.

2. Els ciutadans tindran també el dret a consultar la documentació, arxius i registres de la corporació, si la documentació té la condició de pública.

3. L'exercici dels drets a que es refereixen els dos números anteriors es realitzarà conforme a criteris de racionalitat, i l'expedició de còpies i la consulta de documentació, arxius i registres, a més, de forma que la integritat dels documents quedi garantida i no causi perturbació greu en els serveis.

La denegació o limitació d'aquests drets, en tot el que afecti a la seguretat i defensa de l'Estat, a l'esbrinament dels delictes o la intimitat de les persones, haurà de verificar-se mitjançant resolució motivada.

Article 96.1. Podran sotmetre's a consulta popular aquells assumptes de la competència pròpia municipal i de caràcter local que siguin d'especial rellevància per als interessos dels veïns, amb l'excepció dels relatius a l'Hisenda local, en els terminis previstos en l'article 71 de la llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les Bases del Règim Local.

2. No poden realitzar-se consultes populars en els casos en que no estigui permesa la celebració de referèndum.

3. En tot cas, en la consulta popular s'observaran les següents regles:

a) Podran participar tots els inscrits en els cens electoral.

b) La convocatòria assenyalarà clarament la pregunta o preguntes, i la data i lloc on la consulta ha de realitzar-se.

c) L'autorització del Govern de la Nació es sol·licitarà a través del de Navarra.

d) La convocatòria ha de publicar-se en el Butlletí Oficial de Navarra i en el tauler d'edictes, i difondre's en els diaris que es publiquen en la Comunitat Foral, amb una antelació mínima de cinc dies.

e) La consulta es realitzarà per sufragi igual, directe i secret i les contestacions seran afirmatives, negatives o en blanc. Correspon al Govern de Navarra aprovar el model de paperetes, sobres, actes de constitució i escrutini amb les que es celebrarà el sufragi. (Nova redacció donada per disposició final primera de la Llei Foral 27/2002, de 28 d'octubre, reguladora de les consultes populars d'àmbit local) (Nº 8C09)

f) Els partits polítics així com les coalicions, federacions o agrupacions d'electors amb representació en la corporació podran designar un representant en la Mesa que presideixi la consulta i realitzi l'escrutini.

Llei 5/1997, de 22 de juliol, d'Administració Local de Galícia

CAPÍTOL V.

DE LA INFORMACIÓ I PARTICIPACIÓ CIUTADANA

Article 251.

1. Les Entitats Locals hauran de facilitar la més amplia informació sobre la seva activitat i la participació de tots els ciutadans en la vida local.

2. Les formes, mitjans i procediments de participació que les Entitats Locals estableixin en l'exercici de la seva potestat d'autoorganització no podran en cap cas, disminuir les facultats de decisió que corresponguin als seus òrgans representatius.

3. Sense menyscabament de la capacitat de decisió de cada un dels òrgans en que s'estructuren els municipis, es podrà complementar, estimular i facilitar altres

mecanismes de participació ciutadana en la vida pública i de col·laboració en la presa de decisions per part de l'Ajuntament.

SECCIÓ I. DE LA INFORMACIÓ ALS CIUTADANS

Article 252.

1. La Corporació, per acord del Ple, determinarà els mitjans precisos per donar publicitat als acords adoptats i a les convocatòries dels òrgans les sessions dels quals siguin públiques, al objecte de garantir el dret dels ciutadans a la més amplia informació sobre les activitats de l'Entitat Local.

En tot cas, les convocatòries de les sessions plenàries es remetran als mitjans informatius.

2. Tots els ciutadans tenen dret a:

- a. Conèixer, en qualsevol moment, l'estat de la tramitació dels procediments en els que ostentin la condició d'interessats i obtenir còpies dels documents continguts en ells.
- b. Identificar a les autoritats i al personal al servei de les Corporacions Locals sota la responsabilitat de les quals es trametin els procediments.
- c. Obtenir còpia segellada dels documents que presentin, aportant juntament amb els originals, així com la devolució d'aquests, excepte quan els originals hagin de ser necessaris en el procediment.
- d. Utilitzar l'idioma gallec en les seves relacions amb les Corporacions Locals de la Comunitat Autònoma de Galícia.
- e. Formular al·legacions i aportar documents en qualsevol fase del procediment en el que ostentin la condició d'interessats, anterior al tràmit d'audiència, que hauran de ser tinguts en compte per l'òrgan competent al redactar la proposta de resolució.
- f. Obtenir informació i orientació sobre els requisits jurídics o tècnics que les disposicions vigents imposin als projectes, actuacions o sol·licituds que es proposin realitzar.
- g. Accedir als registres i arxius de les Corporacions Locals en els terminis previstos en la Constitució i en aquesta u altres lleis.
- h. Ser tractats amb respecte i deferència per les autoritats i funcionaris, que els hi facilitaran l'exercici dels seus drets i el compliment de les seves obligacions.
- i. Obtenir còpies i certificacions acreditatives dels acords de les Corporacions Locals i els seus antecedents.
- j. Exigir responsabilitats de les Corporacions Locals.
- k. Exercir qualsevol altre que els hi reconeixin la Constitució i les lleis.

SECCIÓ II. PARTICIPACIÓ CIUTADANA

Article 253.

1. Les sessions del Ple de les Corporacions Locals seran públiques. Tanmateix, podran ser secrets el debat i la votació d'aquells assumptes que puguin afectar al dret fonamental dels ciutadans a que es refereix l'article 18.1 de la Constitució, quan així sigui acordat per majoria absoluta. No seran públiques, tanmateix, les sessions de les comissions de govern.

També seran públiques les sessions dels òrgans de participació.

2. Les sessions dels altres òrgans de govern seran secretes, excepte que es disposi el contrari per acord del Ple.

3. Quan algunes de les associacions o entitats constituïdes per a la defensa dels interessos generals o sectorials dels veïns desitgin efectuar una exposició davant el Ple en relació amb qualsevol punt de l'ordre del dia en que durant la tramitació administrativa intervingueren com interessats, hauran de sol·licitar-lo a l'Alcalde abans de començar la sessió. Amb l'autorització d'aquest, i a través d'un únic representant, podran exposar el seu parer durant el temps que assenyali l'Alcalde, sempre amb anterioritat a la lectura, debat i votació de la proposta inclosa en l'ordre del dia.

4. Terminada la sessió del Ple, l'Alcalde podrà establir un torn de pres i preguntes amb el públic assistent i sobre temes concrets d'interès municipal. Correspon a l'Alcalde ordenar i tancar aquest torn.

Article 254.

1. Els ciutadans podran exercir el dret de petició davant les autoritats locals sol·licitant l'adopció d'actes o acords en matèries de la seva competència. Del seu exercici no podrà derivar-se cap perjudici al peticionari, excepte que incorri en delictes o falta.

2. En l'escrit en que es dedueixi la petició, firmat pel peticionari, haurà de constar el seu nom i domicili i haurà de dirigir-se a l'Alcalde o President de l'Entitat Local de que es tracti.

3. L'autoritat a qui es dirigeixi la petició estarà obligada a acusar rebut de la mateixa.

4. Si la petició s'estimés fundada, s'adoptaran les mesures oportunes amb la finalitat d'aconseguir l'efectivitat plena. En qualsevol cas, haurà de comunicar-se a l'interessat la resolució que s'adopti.

SECCIÓ III. ASSOCIACIONS DE VEÏNS

Article 255.

1. Els Ajuntaments gallecs afavoriran el desenvolupament de les associacions que es constitueixin per a la defensa dels interessos generals o sectorials dels veïns.
2. Les associacions constituïdes amb aquesta finalitat tindran la consideració d'entitats de participació ciutadana.
3. La Junta de Galícia portarà un Registre General d'Associacions en el que s'inscriuran totes les existents en la Comunitat Autònoma Gallega, amb les dades que reglamentàriament s'estableixin. Els municipis establiran un Registre propi.
4. En relació amb l'Ajuntament tindran dret a:
 - a. Rebre informació directa sobre els assumptes que siguin del seu interès.
 - b. Fer propostes sobre els assumptes que afectin als interessos dels seus representats en l'àmbit de la competència municipal.
 - c. Formar part dels òrgans de participació municipal.
 - d. Intervenir en les sessions dels òrgans de l'Ajuntament quan siguin requerits i autoritzats.
5. L'assignació de mitjans i la distribució d'ajuts, en el seu cas, s'efectuaran amb criteris objectius, d'acord amb la representativitat de les associacions. La Junta de Galícia, a través de la Regidoria competent en matèria de règim local, els hi prestarà la deguda assistència i ajut.

Article 256.

Les associacions de veïns podran federar-se dins de cada municipi i la relació amb les mateixes serà exercida per l'Alcalde o el Regidor delegat.

SECCIÓ IV. CONSULTES POPULARS

Article 257.

1. Els Alcaldes, previ acord del Ple, per majoria absoluta, podran sotmetre a consulta popular els assumptes de la competència pròpia municipal y de caràcter local que siguin d'especial importància per als interessos dels veïns, excepte els relatius a les hisendes locals.
2. Es determinaran reglamentàriament els requisits i condicions per exercir aquest dret i la celebració de la consulta s'ajustarà a les disposicions generals i al procediment establert per la legislació de l'Estat en matèria de referèndum.
3. El procediment que es reguli a l'efecte s'adequarà a les següents regles:

- a. La Corporació Local remetrà a la Junta de Galícia una còpia literal de l'acord adoptat pel Ple de l'Ajuntament, precisant els terminis exactes de la consulta.
- b. El Consell de la Junta de Galícia enviarà la sol·licitud municipal al Govern de l'Estat, a la que s'adjuntarà, en el seu cas, un informe sobre la conveniència d'efectuar la consulta, de conformitat amb l'interès general de Galícia.
- c. Correspondrà al Govern de l'Estat autoritzar la consulta.
- d. Concedida l'autorització, en el seu cas, i de conformitat amb la resolució municipal, el Consell de la Junta de Galícia convocarà la consulta popular mitjançant Decret.

Aquest Decret contindrà el text íntegre de la disposició o decisió objecte de la consulta, senyalarà clarament la pregunta o preguntes que hagi de respondre el cos electoral convocat i determinarà la data en que s'hagi de fer la consulta, la qual quedarà inclosa entre els trenta i els seixanta dies posteriors a la data de publicació del Decret.

El Decret es publicarà en el *Diari Oficial de Galícia* i en el *Butlletí Oficial de la província* corresponent. A més, s'anunciarà en un dels diaris de major difusió de la Comunitat Autònoma i serà fixat pel respectiu Ajuntament en el seu tauler d'anuncis.

Llei 2/2003, de 11 de març, d'Administració Local de la Comunitat de Madrid

CAPÍTOL III. LA POBLACIÓ.

Article 20. Població del Municipi.

1. Constitueix la població municipal el conjunt de persones inscrites en el Padró Municipal d'Habitants d'acord amb lo disposat en la normativa estatal bàsica de règim local.
2. Sens perjudici de lo previst en aquesta Llei, les relacions entre la Comunitat de Madrid i les Entitats Locals en relació amb la gestió del Padró Municipal i amb l'activitat estadística pública es regeixen pel que disposa la legislació autonòmica sobre estadística i protecció de dades de caràcter personal.

Article 21. Els veïns.

1. Los veïns són titulars dels drets i deures reconeguts per la legislació bàsica de Règim Local i d'aquells altres establerts a les lleis.
2. Igualment els veïns tindran els drets i deures contemplats en les ordenances i reglaments locals, en el marc establert per les lleis.

Article 22. Participació dels veïns.

Per fomentar la participació dels veïns en el govern i administració local, els municipis podran adoptar mesures tendents a la difusió de les convocatòries i

ordres del dia en les sessions plenàries, a facilitar la publicitat de les sessions plenàries, i qualsevol altre que persegueixi la mateixa finalitat en els termes que disposi el Reglament orgànic municipal o acordi el Ple per la majoria absoluta del número legal de membres.

Article 23. Informació dels veïns.

1. Els Municipis adoptaran les mesures organitzatives oportunes per facilitar als veïns el dret d'informació sobre els assumptes d'interès local.
2. En tot cas els municipis establiran a través del seu Reglament Orgànic el règim de publicitat pel que fa a acords, decrets i resums de les sessions del ple, sens perjudici de que per aquells quina població sigui inferior a 20.000 habitants, aquesta publicitat es trobi garantida mitjançant el tauler d'anuncis.

Article 24. Associacions de veïns.

1. Les associacions constituïdes per a la representació i defensa dels interessos veïnals, generals o sectorials, tindran la consideració d'entitats de participació ciutadana, sempre que estiguin degudament acreditades davant el municipi.
2. Els municipis regularan el seu propi Registre d'Associacions Veïnals a efectes de lo disposat en el present article, en el que hauran d'inscriure's les existents en el municipi per al reconeixement dels beneficis previstos en aquesta Llei, en les normes que la desenvolupen i en els Reglaments orgànics municipals.
3. Els municipis facilitaran la participació e informació de les associacions de veïns en relació amb l'administració municipal i, a tal efecte, els hi podran reconèixer, en relació amb l'àmbit material que tinguin per objecte, els següents drets:
 - a. A rebre informació directa respecte dels assumptes que expressament sol·licitin.
 - b. A elevar propostes als òrgans municipals en relació amb les matèries de competència local.
4. Els municipis, d'acord amb les seves possibilitats econòmiques, podran permetre que les associacions veïnals accedeixin a la utilització de mitjans públics en l'exercici de les seves funcions, i podran atorgar ajuts econòmics amb càrrec als corresponents pressupostos. L'assignació de mitjans i la distribució dels ajuts s'efectuarà, en el seu cas, amb criteris objectius, d'acord amb la importància i representativitat de les entitats, es poden exigir a aquests efectes que l'associació estigui integrada per un número mínim de veïns.

Article 25. Consultes populars.

1. Correspon als Municipis l'organització de les consultes populars amb subjecció als límits i requisits previstos en l'article 71 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les Bases de Règim Local, en aquesta Llei i en les normes que la desenvolupen.
2. L'acord del Ple, que indicarà amb claredat els termes exactes de la consulta que es proposa, es remetrà a la Comunitat de Madrid que, prèvia comprovació de la seva procedència, ho enviarà a l'Administració General de l'Estat.

3. Autoritzada la convocatòria de la consulta popular pel Govern de la Nació, el Govern de la Comunitat de Madrid efectuarà la convocatòria mitjançant Decret que contindrà, de conformitat amb l'acord plenari, l'objecte de la consulta així com el lloc i data de la mateixa.

4. El Decret, a més de publicar-se en el *Butlletí Oficial de la Comunitat de Madrid*, serà objecte de la màxima difusió per al general coneixement dels veïns en els terminis que reglamentàriament es determini.